

Cambra de Comerç
de Manresa

Ajuntament de Manresa

Creixement econòmic i activitat empresarial al Bages

L'indicador de dinamisme
empresarial del Bages
2015-2019

---

www.cambramanresa.cat

Diputació
Barcelona

Àrea de Desenvolupament
Econòmic Local

Índex

Introducció	2
0. Resum executiu	3
1. Evolució de l'activitat econòmica del sector empresarial del Bages ¹ en el context de Catalunya. 2015-2019	5
1.1. Introducció	5
1.2. L'Índex de Dinamisme Empresarial del Bages: evolució 2015-2019	7
2. Especialització productiva i competitivitat del teixit empresarial del Bages	19
2.1. Visió general	19
2.2. Anàlisi sectorial del teixit empresarial	26
2.2.1. Sectors de concentració extrema	26
2.2.1.1. Energia, gas, aigua i reciclatge	26
2.2.1.2. Indústria del paper i arts gràfiques	26
2.2.1.3. Cautxú, fusta i altres indústries	27
2.2.2. Sectors de concentració molt elevada	28
2.2.2.1. Material de transport.....	28
2.2.2.2. Indústries químiques	28
2.2.2.3. Transport i comunicacions	29
2.2.2.4. Indústria tèxtil, cuir i confecció	30
2.2.2.5. Serveis financers, asseguradores i lloguers	30
2.2.3. Sectors de concentració elevada	32
2.2.3.1. Indústria alimentària	32
2.2.3.2. Altres serveis a les empreses	32
2.2.3.3. Indústries extractives no energètiques	33
2.2.4. Sectors de concentració mitjana	34
2.2.4.1. Construcció	34
2.2.4.2. Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	34
2.2.4.3. Hoteleria i restauració	35
2.2.4.4. Comerç i reparacions	36
2.2.4.5. Primari	36
2.2.5. Sectors de concentració baixa.....	38
2.2.5.1. Altres serveis a les persones	38
3. Conclusions	39
4. Annex estadístic	41
4.1. Indicadors d'activitat per sectors	41
5. Metodologia	50

Introducció

Un any més, des de la Cambra de Comerç de Manresa, amb el suport de l'Ajuntament de Manresa, presentem l'estudi "Creixement econòmic i activitat empresarial al Bages. L'Índex de Dinamisme Empresarial", un document gràcies al qual obtenim informació útil i de qualitat sobre la situació econòmica de la nostra comarca. Aquest any, les dades analitzades abracen el període 2015-2019 i inclouen una primera aproximació als efectes que ha tingut la pandèmia al Bages, avançant algunes tendències relatives als anys 2020 i 2021.

L'estudi ens mostra com entre els anys 2015 i 2019 la situació econòmica del Bages i de Catalunya experimenten una evolució similar. L'any 2019 suposa una continuació de l'etapa de creixement que es va iniciar l'any 2014, un cop superada la crisi de l'any 2008. En relació al 2018, aquesta tendència positiva es fa palesa sobretot en l'increment del nombre de persones ocupades i del nombre d'empreses de la comarca. El Valor Afegit Brut (VAB) generat pel teixit empresarial del Bages també registra una evolució positiva, malgrat que no tan accentuada com la dels dos paràmetres anteriors.

Entre els anys 2018 i 2019 la població del Bages creix més que la de Catalunya. Això es combina amb una reducció de l'atur registrat, que comença a caure el 2014 i continua amb la mateixa tendència fins el 2019. Malauradament, la crisi de la covid-19 que s'inicia el 2020 trenca aquesta línia ascendent i afecta de manera molt important els nivells d'ocupació a la nostra comarca.

Com dèiem, en aquesta edició trobareu una primera aproximació als efectes que la pandèmia

de covid-19 ha tingut en l'economia del Bages. Tot i que encara no hi ha gaires dades territorialitzades a nivell comarcal, sobretot en relació al teixit empresarial, podem començar a entreveure alguns elements que ens indiquen com es troba el nostre teixit empresarial. En termes d'ocupació, l'afectació ha estat important, caient en un 2,3% entre el setembre del 2019 i el setembre del 2020. La dada positiva la trobem ja el setembre del 2021, quan l'ocupació inicia una remuntada del 2,9% en relació a un any enrere.

Gràcies a aquest avançament de dades, podem veure com la primera recuperació posterior a la crisi de la covid-19 ha estat molt intensa al sector primari i notablement intensa als sectors serveis i industrial. Caldrà anar seguint de prop l'evolució de tots els sectors ja que si una cosa caracteritza aquesta crisi és la imprevisibilitat i els canvis sobtats de situació.

Per últim, voldria destacar el bon paper de les empreses del Bages en termes d'internacionalització. Com ja hem anat veient en les anteriors edicions de l'estudi, el Bages té una sòlida base d'empreses exportadores, una característica que ve donada pel predomini del teixit industrial. Cal assenyalar que en alguns sectors la base d'empreses exportadores supera la mitjana catalana pel mateix sector.

Des de la Cambra esperem que aquest nou estudi sigui útil per a totes les persones i institucions que han de prendre decisions que afectin el teixit econòmic i empresarial del territori. Estem en un moment complicat i altament canviant, on disposar de dades fiables i contrastades és fonamental per ajustar les polítiques a la situació i necessitats reals de les empreses.

Manresa, desembre del 2021

Sílvia Gratacòs González
Presidenta de la Cambra de Comerç de Manresa

0. Resum executiu

L'economia del sector empresarial del Bages representa, el 2019, prop del 2% de la del conjunt de Catalunya en les principals magnituds: el 2,18% del nombre d'empreses, el 2,08% de l'ocupació i l'1,79% del Valor Afegit Brut del sector empresarial. El 2019 dona continuïtat a l'etapa de creixement iniciada el 2014. En relació a 2018, aquesta tendència es fa palesa sobretot en l'increment del nombre d'ocupats i del nombre d'empreses, i en menor mesura, en el VAB. En una perspectiva a més llarg termini, si prenem com a punt de partida l'any 2015, es constata que el dinamisme del sector privat de l'economia al Bages ha estat similar que el del conjunt de Catalunya, tot i que amb algunes diferències. La diferència més destacada en negatiu, és que mentre a Catalunya el nombre d'empreses augmenta d'un 1,72% en termes de taxa anual acumulativa, al Bages ho fa a un ritme sensiblement menor (1,11%). També en negatiu, la productivitat evoluciona de forma menys negativa a Catalunya que al Bages (-0,87% i -1,06%, respectivament en taxa anual acumulativa). En positiu, evoluciona millor l'ocupació generada per aquestes empreses al Bages que al conjunt de Catalunya (3,65% i 3,43%, respectivament). El resultat de la combinació d'aquests tres factors mostra que la riquesa generada pel sector empresarial del Bages, mesurada en termes de valor afegit brut, augmenta entre 2015 i 2019 el 2,55% davant d'un augment al conjunt de Catalunya del 2,52%. Això es tradueix en què el pes de la riquesa generada pel sector privat del Bages sobre el conjunt de Catalunya se situï en l'1,79% el 2019, igual que el 2015.

La riquesa generada pel sector empresarial del Bages, mesurada en termes de valor afegit brut, augmenta entre 2015 i 2019 el 2,55% davant d'un augment al conjunt de Catalunya del 2,52%

Aquesta dinàmica de l'economia del Bages es contextualitza amb un creixement de la població entre els anys 2018 i 2019 més gran que al conjunt de Catalunya (entre 2013 i 2016 la taxa de creixement va registrar valors negatius al Bages). Aquesta evolució de la població es combina amb una reducció de l'atur registrat a partir de 2014 i que continua fins a 2019, tendència que la crisi de la covid-19 malmetrà el 2020, quan tornarà a augmentar.

L'augment del VAB l'exercici 2019 en relació al 2018 (+1,02) es produeix a partir de l'augment del nombre d'empreses (+2,2%) i en menor mesura de l'augment de la seva dimensió (+1,2%), doncs la productivitat, per ocupat es va reduir de forma intensa (-2,3%)

La desagregació de l'IDE del Bages en els seus tres components estructurals bàsics (nombre d'empreses, dimensió empresarial i productivitat) permet observar que l'augment del VAB l'exercici 2019 en relació al 2018 (+1,02) es produeix a partir de l'augment del nombre d'empreses (+2,2%) i en menor mesura de l'augment de la seva dimensió (+1,2%), doncs la productivitat per ocupat es va reduir de forma intensa (-2,3%). En una perspectiva a més llarg termini, des de 2015, el resultat és similar, tant al Bages com al conjunt de Catalunya, encara que amb diferències. El Bages observa un dinamisme més gran en l'augment de la dimensió de les empreses, però menys en relació al nombre d'empreses i amb una caiguda de la productivitat per ocupat més intensa que la registrada al conjunt de Catalunya.

En relació als sectors productius, entre 2015 i 2019, el VAB dels mateixos evoluciona de forma més positiva al Bages que al conjunt de Catalunya només a la indústria, de forma similar als serveis i de forma menys positiva a la construcció i al primari.

Complementant amb una perspectiva més micro en relació a les empreses del Bages, obtenim els següents resultats:

- El 10,2% de les empreses bagenques exporten (similar al 10,3% registrat el 2018). Aquest registre suposa que per tercer any consecutiu el nombre d'empreses exportadores supera el 10% i se situa al mateix nivell que l'obtingut per al conjunt de Catalunya (10,2%). Si fem esment només al sector industrial, el percentatge se situa en el 26,4%, una mica per sota, també, al del conjunt del sector industrial de Catalunya (27,2%). Per sectors, destaquen el material de transport, la indústria química, el tèxtil, cuir i confecció, la indústria alimentària, el paper i arts gràfiques, les indústries extractives no energètiques, la metal·lúrgia, maquinària i el cautxú i les altres indústries (57,9%, 48,0%, 41,1%, 32,9%, 27,3%, 26,3%, 22,4% i 20,82% d'empreses exportadores, respectivament).
- En relació a la seva situació financera, prenent com indicador la taxa d'endeutament, el valor mitjà passa del 61,0% el 2008 al 43,7% el 2019 i la mediana, passa del 67,7% al 52,7% entre 2008 i 2019, el que indica que hi ha hagut importants correccions en aquest aspecte i que el procés de reducció de palanquejament continua.

Per tercer any consecutiu el nombre d'empreses exportadores supera el 10% i se situa al mateix nivell que l'obtingut per al conjunt de Catalunya (10,2%)

Una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial i algun dels de l'activitat de serveis

Com en les altres edicions de l'informe ja s'ha posat de manifest, una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial i algun dels de l'activitat de serveis. Així, el pes de les cinc primeres empreses amb més VAB sectorial arriba a assolir el 73,9% del total en el cas de l'energia, gas, aigua i reciclatge i el 66,0% en el cas de la indústria del paper i gràfiques, el 52,2% en el cas del cautxú, fusta i altres indústries. Menor concentració, encara que per sobre del 40% s'observa en el material de transport (49,8%), en les indústries químiques (48,4%), en el transport i comunicacions (45,9%), en la indústria tèxtil, cuir i confecció (41,6%) i en els serveis financers, asseguradores i lloguers (40,6%). De la seva banda, a la indústria alimentària la concentració se situa en el 3,6%, en els altres serveis a les empreses en el 32,1% i en les indústries extractives no energètiques en el 29,3%. Com s'ha observat els darrers anys, aquesta elevada concentració s'observa en totes les activitats industrials llevat de a la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric.

Complementàriament, al mesurar la concentració en termes de persones ocupades, els resultats que obtenim són similars als observats en base al Valor Afegit Brut i el pes de les cinc primeres empreses sobre el total d'ocupats a la mateixa branca d'activitat registra valors molt elevats en els sectors industrials. Així, tots els sectors industrials, llevat de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric, se situen amb una concentració per sobre la mitjana del Bages (23,5%). Les cinc primeres empreses de l'energia, gas, aigua i reciclatge representen un pes del 99,0%, les de les indústries extractives no energètiques un pes del 68,5% de l'ocupació sectorial, les del material de transport se situen en el 61,5%, les dels altres serveis a les empreses se situen en el 60,3%, les de la indústria del paper i arts gràfiques en el 49,9%, les de les indústries químiques en el 48,8%, les de la indústria alimentària en el 39,8%, les del cautxú, fusta i altres indústries en el 38,8% i les de la indústria tèxtil, cuir i confecció en el 29,1%.

1. Evolució de l'activitat econòmica del sector empresarial del Bages¹ en el context de Catalunya. 2015-2019

1.1. Introducció

El sector empresarial del Bages està integrat per un total d'11.635 empreses que, el 2019, ocupaven a 59.707 persones i van generar 3.175 milions d'euros de Valor Afegit Brut (VAB). Aquestes xifres situen el pes del sector empresarial

de la comarca al voltant del 2% de Catalunya en les principals magnituds: 2,18% d'empreses, 2,08% de l'ocupació i 1,79% del VAB generat pel sector empresarial.

Empreses, ocupats i Valor Afegit Brut del sector privat al Bages. 2015-2019

Nombre d'empreses i de persones ocupades, VAB en milions d'Euros constants del 2019 i costos laborals unitaris en remuneració mitjana per assalariat sobre productivitat per ocupat

	Valors absoluts					Variació	
	2015	2016	2017	2018	2019	19-15 ¹	19-18
Principals agregats							
Empreses	11.131	11.205	11.246	11.382	11.635	1,11%	2,23%
Ocupats	51.739	53.462	55.995	57.734	59.707	3,65%	3,42%
VAB cfp	2.870,70	2.946,90	3.055,80	3.142,50	3.174,70	2,55%	1,02%
Ratis de síntesi							
VAB per empresa (1.000 €)	257,9	263	271,7	276,1	272,9	1,42%	-1,18%
Ocupats per empresa	4,65	4,77	4,98	5,07	5,13	2,50%	1,16%
Productivitat (1.000 €)	55,484	55,121	54,573	54,431	53,172	-1,06%	-2,31%
Costos laborals unitaris	0,62	0,67	0,64	0,64	0,6	-0,49%	-5,74%
	% sobre Catalunya / Catalunya=100					Canvi (pp)	
	2015	2016	2017	2018	2019	19-15	19-18
Principals agregats							
Empreses	2,23%	2,18%	2,16%	2,16%	2,18%	-0,05	0,02
Ocupats	2,06%	2,04%	2,06%	2,06%	2,08%	0,02	0,03
VAB cfp	1,79%	1,78%	1,79%	1,80%	1,79%	0	-0,01
Ratis de síntesi							
VAB per empresa (1.000 €)	79,92	81,61	82,76	83,36	81,93	2,02	-1,42
Ocupats per empresa	92,39	93,6	95,31	95,09	95,42	3,04	0,33
Productivitat (1.000 €)	86,51	87,19	86,84	87,66	85,86	-0,64	-1,79

1. Taxa anual acumulativa 2015-2019.

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC i Anuari de la Pime Catalana 2021.

1. Tot i la creació de la nova demarcació administrativa del Moianès (Llei 4/2015, de creació de la comarca del Moianès) que fa els municipis de Moià, Monistrol de Calders i Santa Maria d'Oló deixin de formar part del Bages, per a tal de mantenir la coherència amb sèrie històrica hem inclòs les dades d'aquests municipis a les que són estrictament del Bages. Així, al llarg de l'informe, llevat que es digui el contrari, quan parlem del Bages s'entén que incloem les dades d'aquests municipis.

Una perspectiva de l'evolució temporal de les principals magnituds econòmiques del Bages permet observar que el 2019 es caracteritza per un creixement petit del VAB i un creixement més gran del nombre d'empreses i de persones ocupades.

En termes de taxa interanual acumulativa, entre 2015 i 2019 el nombre d'empreses augmenta d'un +1,11% (de 11.131 el 2015 a 11.635 el 2019). Una evolució força més positiva s'observa en relació a l'ocupació generada per aquestes empreses, d'un +3,65% (de 51.739 ocupats el 2015 a 59.707 el 2019). Finalment, el valor afegit observa un augment més petit, del +2,55% anual entre 2015 i 2019.

L'evolució d'aquestes variables és una mica diferent al Bages que al conjunt de Catalunya. A Catalunya el nombre d'empreses va augmentar més entre 2015 i 2019 (+1,72% en taxa acumulativa), l'ocupació d'aquestes empreses va créixer una mica més al Bages que a Catalunya

(+3,65% i +3,43%, respectivament en taxa acumulativa) i el valor afegit generat per aquestes va ser més similar (+2,52% a Catalunya i 2,55% al Bages).

En superposar la dinàmica del Bages amb la del conjunt de Catalunya s'observa que entre 2015 i 2019, el Bages perd pes en unitats empresarials, en guanya en l'ocupació i es manté en termes de VAB generat. En relació a un any enrere, el Bages guanya pes en unitats empresarials i ocupació i en perd en relació al VAB.

De la seva banda, entre 2018 i 2019 l'increment de l'ocupació (+3,42%) combinat amb un menor augment del nombre d'empreses (+2,23%) i del VAB (+1,02), té com a conseqüència una disminució de la productivitat per ocupat (-2,31%, de 54.431 euros el 2018 a 53.162 euros el 2019) i de la productivitat per empresa (-1,18%, de 276.099 euros el 2018 a 272.282 euros el 2019) i un augment del nombre d'ocupats per empresa (+1,16%, de 5,07 el 2018 a 5,13 el 2019).

Una primera aproximació als efectes de la pandèmia al Bages

Tot i que encara no hi ha gaires dades territorialitzades a nivell comarcal, sobretot en relació al teixit empresarial, sobre els efectes que la pandèmia de la covid-19 i les mesures per fer-hi front han tingut sobre l'economia, en podem avançar alguns trets:

L'estimació d'empreses al Bages per al 2020 situaria el seu nombre en 11.613, un -0,2% més petit que l'any anterior. A nivell sectorial, aquesta tendència no ha estat homogènia. Així, el sector industrial és el més afectat per la crisi, amb una reducció del -3,2% d'unitats empresarials, seguit del primari (-1,4%) i de la construcció (-0,4%). En sentit contrari, el sector serveis, amb el seu augment d'unitats empresarials (+0,4%), ha permès compensar en part la disminució en els altres sectors.

Les persones afiliades a la seguretat social per compte d'altri (segons residència de l'afiliat) van passar de 63.403 persones el setembre de 2019 a 61.969 el setembre de 2020 (-2,3%), per remuntar fins a 63.774 el setembre de 2021 (+2,9% en relació a un any enrere). Entre 2019 i

2020, per sectors, la pèrdua d'afiliació va ser més intensa a la indústria (-3,0%), seguida dels serveis (-2,1%) i de la construcció (-1,1%). En sentit contrari, l'afiliació al primari va augmentar (1,5%). La recuperació, de setembre de 2020 a setembre de 2021, va ser intensa als serveis (+3,4%) i a la indústria (+2,0%), molt intensa al primari (+9,1%) i insignificant a la construcció (-0,1%).

Les persones aturades al Bages (a 31 de març) van passar de 9.591 persones el 2019 a 10.259 el 2020 i a 12.030 el 2021. Això suposa un augment acumulat d'un 25,4%, un increment més petit que el registrat al conjunt de Catalunya per al mateix període de temps (27,8%).

Durant el 2020, els expedients de regulació d'ocupació al Bages es van situar en 2.785 i van afectar 26.318 persones treballadores. Entre gener i agost de 2021 els expedients a la comarca han estat 133 i han afectat a 249 persones. Cal tenir en compte que durant tot el 2019 les persones afectades per expedients de regulació d'ocupació al Bages² van ser 249.

2. No inclou els procediments que han de ser resolts pel Ministeri de Treball i Economia Social atès que afecten més d'una comunitat autònoma.

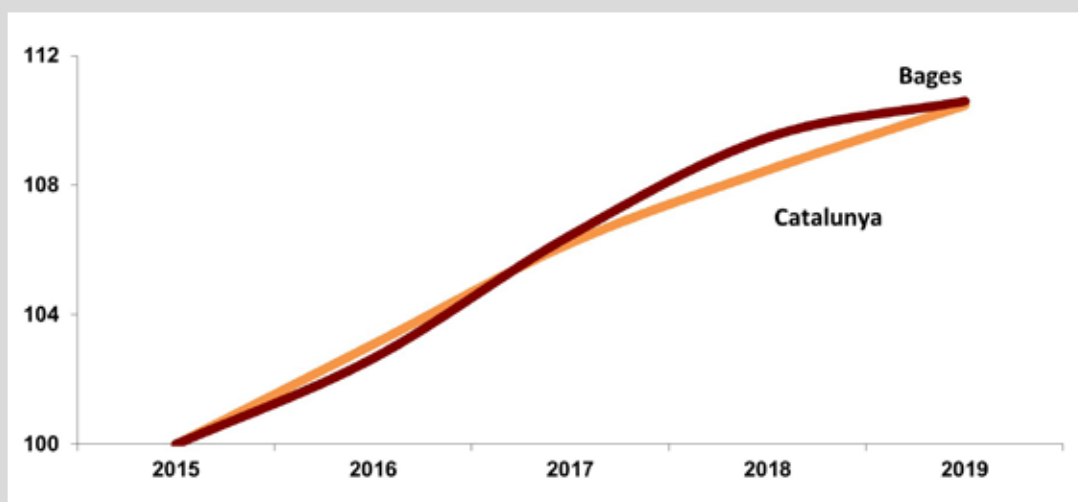
1.2. L'Índex de Dinamisme Empresarial del Bages: evolució 2015-2019

La dinàmica del sector empresarial del Bages a partir de 2015 i fins a 2019 queda sintetitzada en l'Índex de Dinamisme Empresarial (IDE) del Bages, que permet obtenir una mesura d'evolució del Valor Afegit Brut (VAB) comparable amb la mitjana catalana. Tal i com s'explica amb major detall en l'apartat de metodologia, aquest indicador s'obté a partir de l'agregació de tres tipologies fonamentals de components (empresarials, estructurals i sectorials) de tal manera que permet avançar en una doble direcció d'anàlisi. En primer lloc permet observar aquells factors que determinen la posició cíclica

de l'activitat empresarial de la comarca en un període determinat. En segon terme, ajuda a identificar aquells elements que expliquen el diferencial de creixement amb la mitjana catalana i, per tant, les principals especificitats de l'economia comarcal.

El gràfic 1, que recull l'evolució de l'IDE del Bages i de Catalunya per al període 2015-2019, evidencia una dinàmica similar en els dos àmbits geogràfics, tot i que amb un resultat final una mica millor per al Bages que per al conjunt de Catalunya.

GRÀFIC 1. Índex de Dinamisme Empresarial (IDE) del Bages i de Catalunya. 2015-2019
Valor exercici 2015 = 100

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Aquesta evolució del dinamisme empresarial del Bages en relació amb la mitjana catalana s'ha de contextualitzar i complementar a partir d'altres indicadors. En relació a la població, el pes del Bages observa una tendència decreixent, del 2,45% del 2014 al 2,43% del 2017 per repuntar el 2018 (2,44%), el 2019 (2,45%) i davallar una mica el 2020 (2,44%). Destaca que entre 2014 i 2016 la població es reduïa i a partir de 2017 el creixement de la població se situa en valors positius (4,29‰ el 2017, 8,12‰

el 2018, 13,53‰ el 2019 i 10,12‰ el 2020). De la seva banda, la dinàmica de l'atur registrat (gràfic 3) mostra que aquest assoleix el màxim el 2013 (16.512 persones desocupades). A partir de 2014, l'atur comença a reduir-se de forma moderada, més accentuada entre 2015 i 2017 i altre cop moderada entre 2018 i 2019 quan es registren 9.591 persones aturades, per augmentar el 2020 fins a 10.259 persones. En relació al conjunt de Catalunya els aturats al Bages se situen per sobre el 2,5% del total d'aturats

catalans fins a 2012, a partir de 2013 el percentatge es va reduint fins a 2017 (2,33%) i, torna a augmentar per situar-se en el 2,46% el 2020.

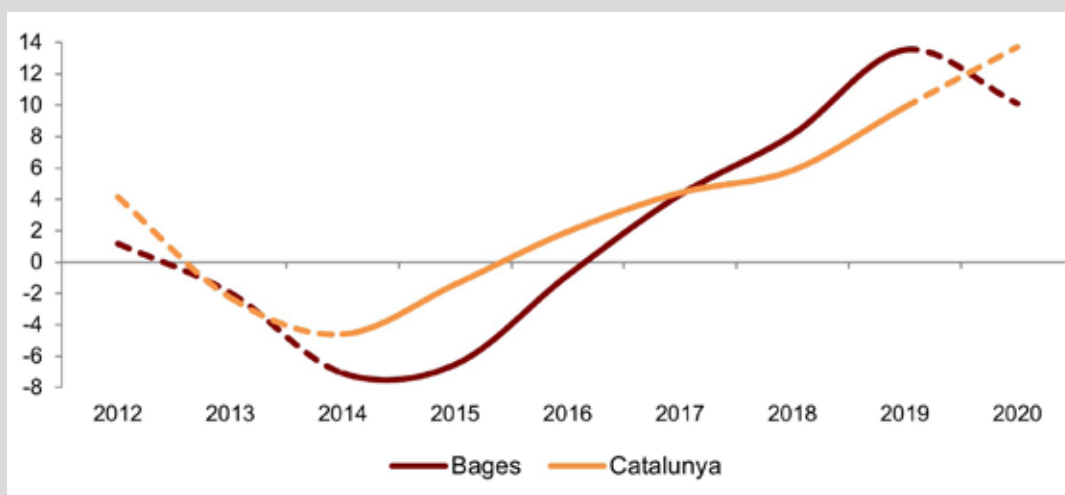
Davant l'evolució de l'activitat productiva que s'està produint, la consolidació de l'activitat econòmica s'hauria de fonamentar a partir d'activitats de més valor afegit, de l'adaptació a l'entorn, de la millora de la competitivitat de les empreses i de la sortida a mercats exteriors. Per això, cal comptar amb recursos humans amb nivells de qualificació suficients i adequats. En aquest sentit, les dades del curs 2019-2020 (gràfic 4), que recull el pes dels alumnes de secundària no obligatòria del Bages sobre Catalunya mostra un lleuger augment en relació al curs anterior (2,57% davant 2,53%) després del retrocés observat en anys anteriors. Aquest fet es produeix perquè augmenta el pes dels alumnes de batxillerat (del 2,28% al 2,36%) i el dels alumnes de cicles formatius de grau superior (del 2,37% al 2,41%), mentre que es manté el pes en relació als alumnes de cicles formatius de grau mitjà. El detall de tipus d'estudi de la secundària no obligatòria (gràfic 5) indica que els estudiants de batxillerat se situen en el

39,3% del total d'aquests el curs 2019-2020, els de cicles formatius de grau mitjà en el 33,7% i els de cicles formatius de grau superior en el 27,0%. Al llarg de la sèrie s'observa que el pes dels estudiants de cicles formatius al Bages és més gran que el de Catalunya, però amb la diferència que al Bages els alumnes que cursen cicles formatius de grau superior se situen, en termes relatius, per sota dels del conjunt de Catalunya i com a contrapartida la proporció és més elevada en els cicles de grau mitjà.

Davant l'evolució de l'activitat productiva que s'està produint, la consolidació de l'activitat econòmica, s'hauria de fonamentar a partir d'activitats de més valor afegit, de l'adaptació a l'entorn, de la millora de la competitivitat de les empreses i de la sortida a mercats exteriors

GRÀFIC 2. Taxa de creixement de la població al Bages i a Catalunya. 2012-2020

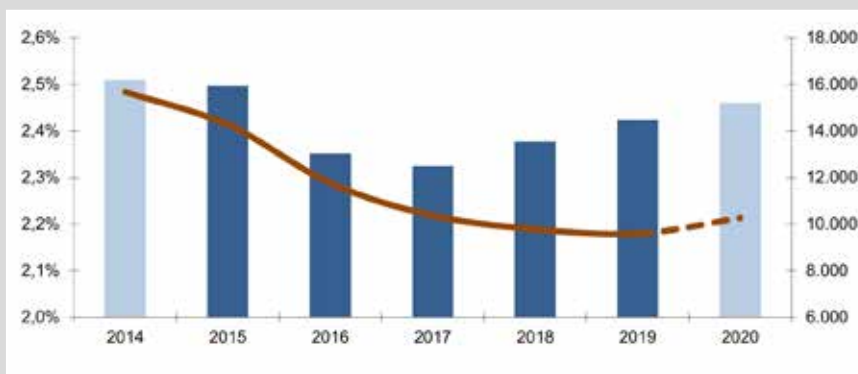
Taxa de creixement en tants per mil habitants

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants. Xifres oficials d'habitants.

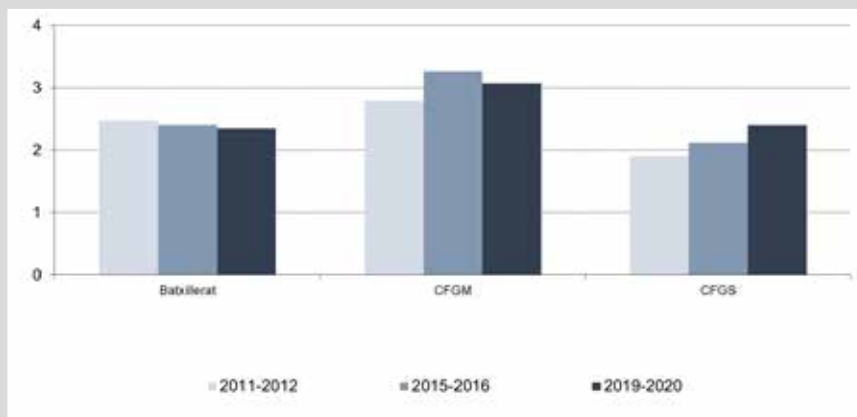
GRÀFIC 3. Atur registrat i pes de l'atur registrat del Bages sobre el total de Catalunya 2014-2021

Escala esquerra: Percentatge aturats registrats al Bages sobre Catalunya (barres)
Escala dreta: persones aturades registrades al Bages (línia)

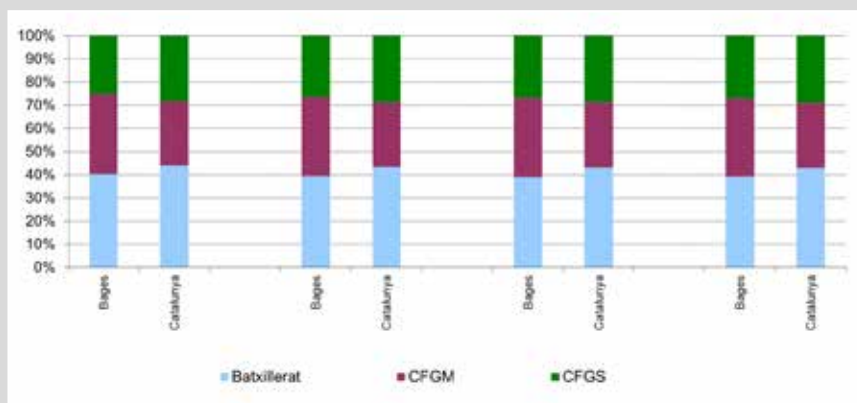

Font: Idescat

GRÀFIC 4. Pes dels alumnes de secundària no obligatòria del Bages sobre Catalunya
Nombre d'alumnes en %

GRÀFIC 5. Pes de cada tipus d'estudi sobre el total de secundària no obligatòria
Nombre d'alumnes en %

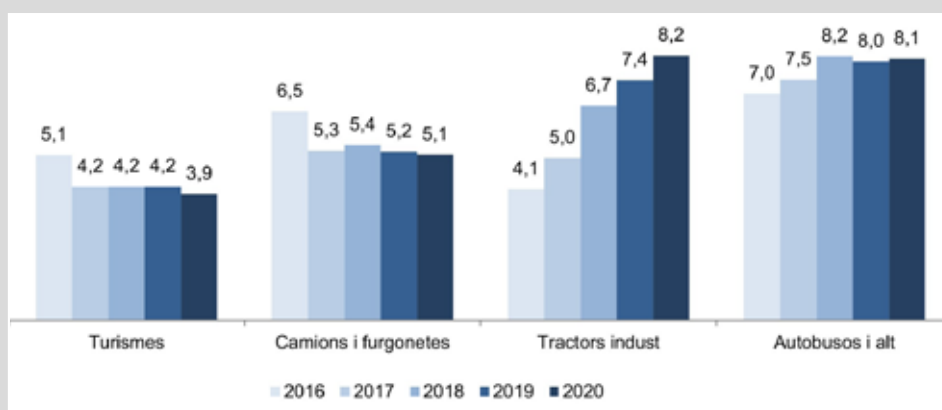
Nota: als Gràfics 3, 4 i 5 a partir de 2016 les dades del Bages no inclouen les dels municipis que actualment pertanyen al Moianès
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del Departament d'Ensenyament

De la seva banda, el 2019 el pes del parc de vehicles al Bages sobre el conjunt de Catalunya continua essent molt elevat, tot i que amb tendència decreixent. El percentatge de turismes del Bages sobre el total de Catalunya se situa en el 3,9% el 2020, el de camions i furgonetes assoleix el 5,1%, el de tractors industrials se situa en el 8,2% i el d'autobusos i altres en el 8,1%. De tota manera, com ja havíem posat de

manifest en anteriors informes, aquests registres són conseqüència del gran nombre de matriculacions als municipis bagencs de Rajadell i d'Aguilar de Segarra, on l'impost de circulació és particularment baix, la qual cosa provoca un clar biaix a l'alça en aquest indicador (el 2020 el 8,3% dels 215.634 vehicles del Bages estaven matriculats a Aguilar de Segarra i el 28,1% a Rajadell, davant del 24,1% de Manresa).

GRÀFIC 6. Pes del parc de vehicles del Bages sobre Catalunya. 2016-2020

Dades en %

*Nota: al Gràfic 6 a partir de 2016 les dades del Bages no inclouen les dades dels municipis que actualment pertanyen al Moianès
Font: IDESCAT.*

La desagregació de l'IDE del Bages en els seus tres components estructurals bàsics (nombre d'empreses, dimensió empresarial i productivitat) permet observar al gràfic 7 que l'augment del VAB l'exercici 2019 en relació al 2018 (+1,02%) es produeix a partir de l'increment del nombre d'empreses (+2,2%) i, en menor mesura, de l'augment de la dimensió de les empreses (+1,2%), doncs la productivitat per ocupat es redueix (-2,31%).

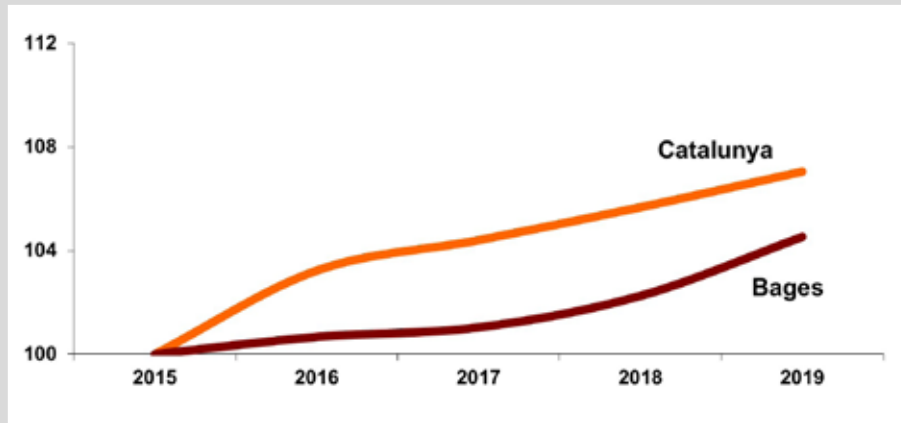
En una perspectiva a més llarg termini, des de 2015, el resultat és pràcticament igual al Bages que al conjunt de Catalunya (+10,6% i 10,5%, respectivament). Amb tot, la variació del nombre d'empreses, l'evolució de la seva dimensió i de la seva productivitat observen un comportament diferent. El dinamisme al Bages es caracteritza per un major creixement de la dimensió

empresarial (+10,4% davant el +6,9%), un menor augment del nombre d'empreses (+4,5% al Bages i +7,1% al conjunt de Catalunya) i una caiguda més gran de la productivitat (-4,2% i -3,5%, respectivament).

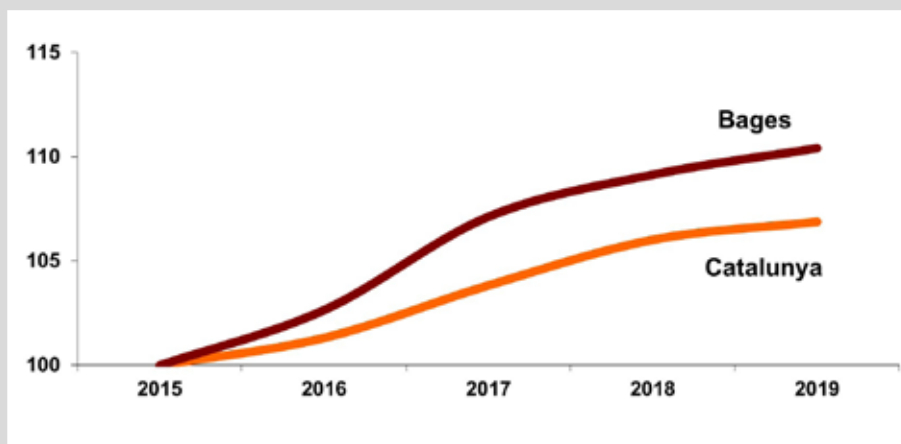
L'augment del VAB l'exercici 2019 en relació al 2018 (+1,02%) es produeix a partir de l'increment del nombre d'empreses (+2,2%) i, en menor mesura, de l'augment de la dimensió de les empreses (+1,2%), doncs la productivitat per ocupat es redueix (-2,31%)

GRÀFIC 7. Evolució dels components estructurals de l'IDE del Bages i de Catalunya 2015-2019
Valor exercici 2015 = 100

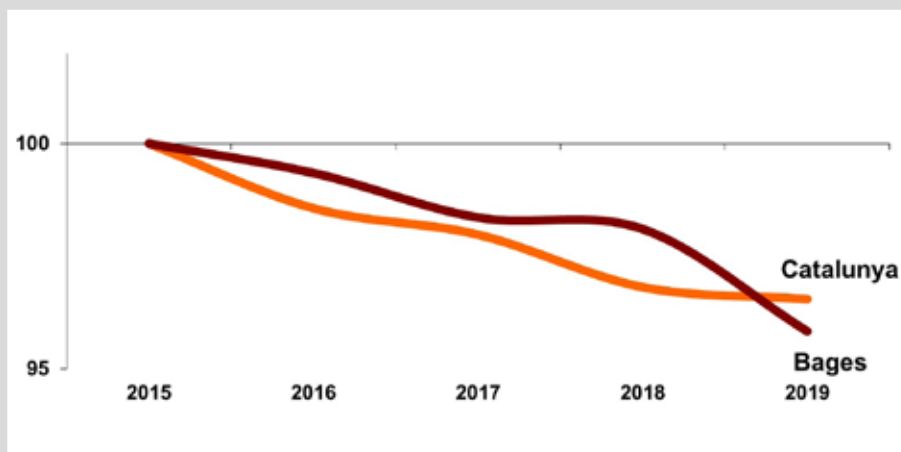
EMPRESSES

DIMENSIÓ EMPRESARIAL

PRODUCTIVITAT

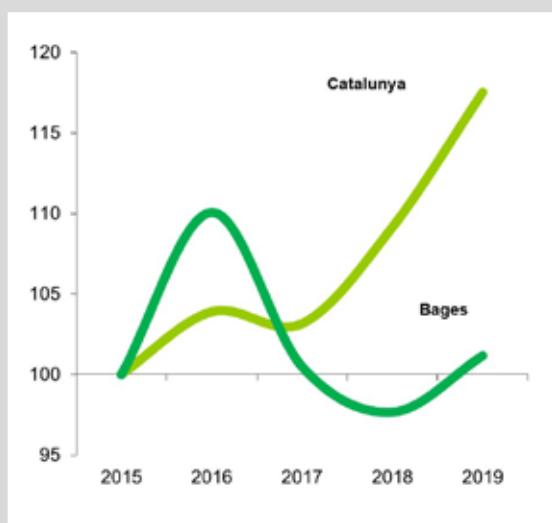
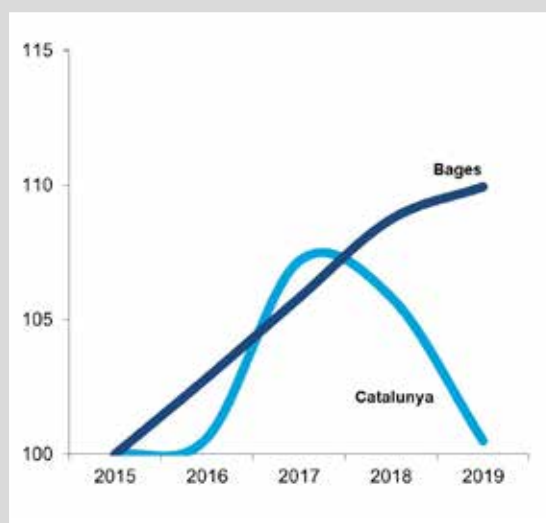
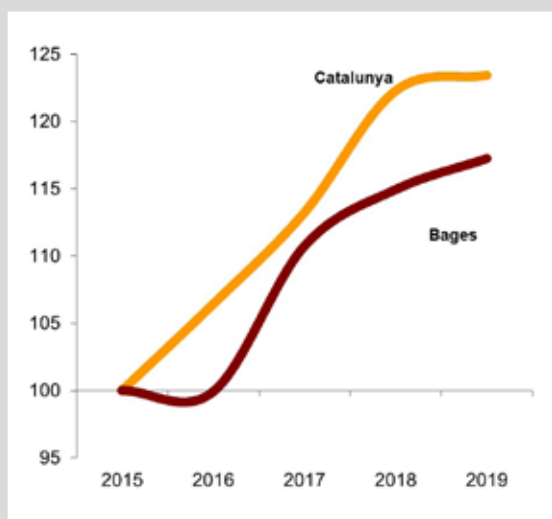
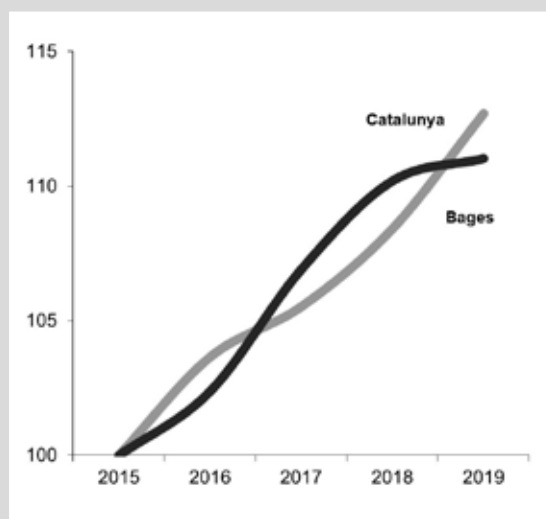
Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

L'evolució dels components sectorials de l'Indicador de dinamisme empresarial permet obtenir una tercera línia d'anàlisi que explica l'evolució del Bages en relació al conjunt de Catalunya en el període 2015-2019. En aquest

sentit, s'observa que l'evolució de generació de riquesa entre 2015 i 2019 és més positiva al Bages en la indústria i no tant en el primari, la construcció i els serveis (gràfic 8).

GRÀFIC 8. Evolució dels components sectorials de l'IDE del Bages i de Catalunya 2015-2019

Valor exercici 2015 = 100

PRIMARI**INDÚSTRIA****CONSTRUCCIÓ****SERVEIS***Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC*

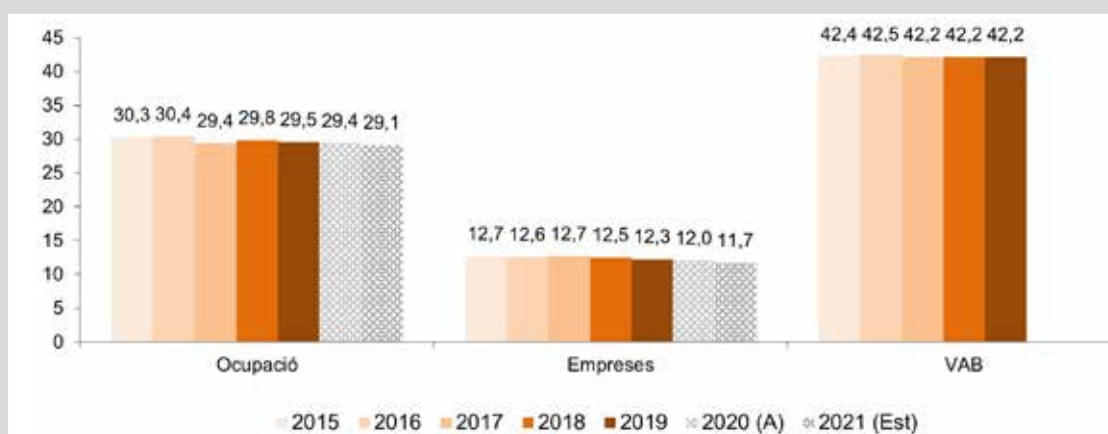
INDÚSTRIA

Els resultats del sector industrial del Bages presenten entre 2015 i 2019 una dinàmica més positiva que la del mateix sector al conjunt de Catalunya (+9,9% i 0,5%, respectivament), a partir

d'un creixement continuat al Bages davant d'un comportament més irregular del conjunt de la indústria a Catalunya.

GRÀFIC 9. Pes de la indústria al Bages. 2015-2021

Percentatge sobre el total del Bages

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

En relació al pes de la indústria al Bages (gràfic 9) les dades mostren una tendència decreixent en relació a l'ocupació entre 2015 i 2019 (del 30,3% al 29,1%). Pel que fa a les unitats empresarials, aquestes registren una certa estabilitat entre el 2015 i el 2018, però a partir d'aquesta data la tendència és decreixent, en registrar una caiguda de pes fins a representar l'11,7% de les unitats empresarials el 2021. Finalment, el pes del VAB industrial es manté proper al 42% el 2017 i el 2019.

Amb tot, el comportament dels diferents subsectors industrials no ha estat homogènia. Així, destaquen les empreses de les indústries químiques i les del material de transport que guanyen pes en tots els paràmetres. Les empreses de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric guanyen pes en relació al VAB i a l'ocupació, les de la indústria alimentària en relació al VAB, les de l'energia, gas, aigua i reciclatge en relació

al nombre d'unitats empresarials i en relació a l'ocupació i les del cautxú, fusta i altres indústries en relació a l'ocupació. Finalment, les empreses de les indústries extractives no energètiques, les del tèxtil, cuir i confecció i les de la indústria del paper i arts gràfiques perden pes en tots els paràmetres mesurats.

En relació al pes de la indústria al Bages, les dades mostren una tendència decreixent en relació a l'ocupació entre 2015 i 2019 (del 30,3% al 29,1%). Pel que fa a les unitats empresarials, aquestes registren una certa estabilitat entre el 2015 i el 2018, però a partir d'aquesta data la tendència és decreixent

Guanyos i pèrdues de pes dels sectors industrials al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2015-2019

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Energia, gas, aigua i reciclatge	guanya pes	guanya pes	perd pes
Indústries extractives no energètiques	perd pes	perd pes	perd pes
Indústries químiques	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	guanya pes	perd pes	guanya pes
Material de transport	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Indústria alimentària	perd pes	perd pes	guanya pes
Indústria tèxtil, cuir i confecció	perd pes	perd pes	perd pes
Indústria del paper i arts gràfiques	perd pes	perd pes	perd pes
Cautxú, fusta i altres indústries	guanya pes	perd pes	perd pes

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Tenint en compte la dinàmica més recent, de 2018 a 2019, l'evolució dels diferents subsectors industrials al Bages aporta una perspectiva de com s'està reconfigurant el teixit empresarial. Així, les empreses de la indústria alimentària guanyen pes en tots els paràmetres, les del cautxú, fusta i altres indústries guanyen pes en relació al VAB i a l'ocupació, les de l'energia,

gas, aigua i reciclatge en relació al nombre d'empreses i nombre d'ocupats i les del material de transport en relació a l'ocupació. Finalment, les empreses de les indústries extractives no energètiques, les de la química, les del tèxtil cuir i confecció i les del paper i arts gràfiques perden pes relatiu en tots els paràmetres.

Guanyos i pèrdues de pes dels sectors industrials al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2018-2019

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Energia, gas, aigua i reciclatge	guanya pes	guanya pes	perd pes
Indústries extractives no energètiques	perd pes	perd pes	perd pes
Indústries químiques	perd pes	perd pes	perd pes
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	perd pes	perd pes	guanya pes
Material de transport	guanya pes	perd pes	perd pes
Indústria alimentària	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Indústria tèxtil, cuir i confecció	perd pes	perd pes	perd pes
Indústria del paper i arts gràfiques	perd pes	perd pes	perd pes
Cautxú, fusta i altres indústries	guanya pes	perd pes	guanya pes

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

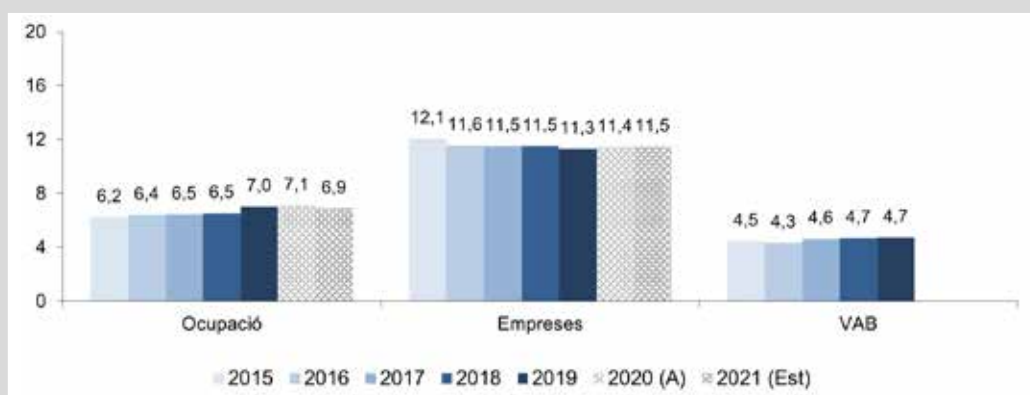
CONSTRUCCIÓ

Després de la caiguda de l'activitat productiva anterior, el 2017 la construcció entra en una fase de recuperació que permet, poc a poc, anar recuperant pes en l'economia de la comarca. Així, el pes de la construcció en el VAB comarcal es recupera fins situar-se el 2019 en el 4,7%. En relació a l'ocupació, el seu pes se si-

tua a l'avanç del 2020 en el 7,1% i en relació al nombre d'unitats empresarials en l'11,4%. Les primeres dades posteriors a la crisi de la covid-19 apunten un augment de pes en relació al nombre d'empreses i una pèrdua de pes en relació al nombre d'ocupats.

GRÀFIC 10. Pes de la construcció al Bages. 2015-2021

Percentatge sobre el total del Bages

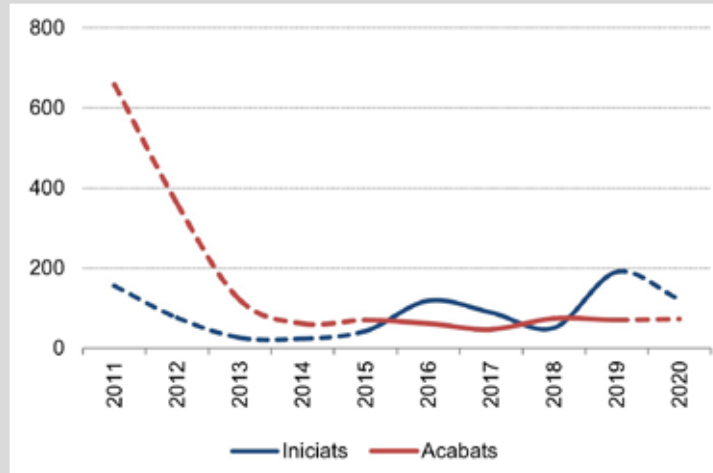
Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Part de l'activitat del sector de la construcció queda reflectida en l'evolució dels habitatges iniciats i acabats (gràfics 11 i 12). Per tenir un punt de referència, en els mateixos es pot observar que el 2011 s'iniciaven 156 habitatges. A partir d'aquell any els habitatges iniciats es redueixen fins als 24 de 2014 per repuntar el 2016 fins a 118 i a 190 el 2019 i tornar a caure fins a 121 el 2020 (molt lluny dels 1.193 habitatges iniciats el 2008). En relació als habitatges acabats, la tendència és clarament decreixent, passen de 659 el 2011 fins a 73 el 2020. D'altra banda, si ens fixem en el pes que representen els habitatges iniciats i acabats al Bages sobre el total dels iniciats i acabats a Catalunya observem que els iniciats passen de representar l'1,98% el 2011 a representar l'1,06 el 2019 i

els acabats del 3,52% el 2011 al 0,63 el 2019. Finalment, per tal de poder contrastar aquestes dades, recordar que el 2006 es van iniciar 6.370 habitatges i que el 2007 se n'havien acabat 2.958 al Bages.

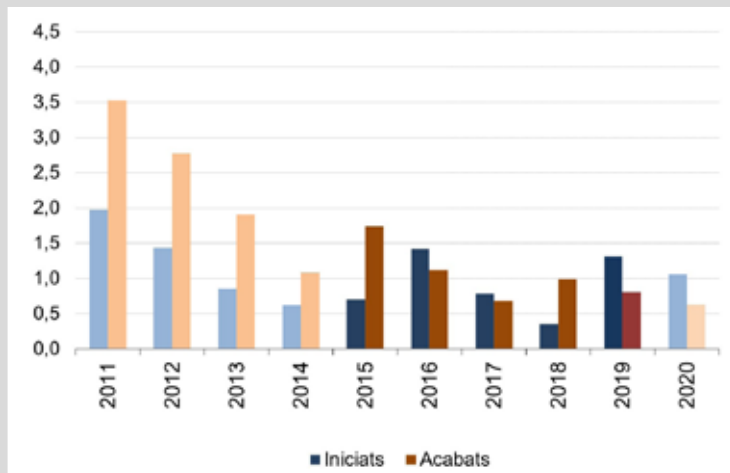
El 2011 s'iniciaven 156 habitatges. A partir d'aquell any els habitatges iniciats es redueixen fins als 24 de 2014 per repuntar el 2016 fins a 118 i a 190 el 2019 i tornar a caure fins a 121 el 2020 (molt lluny dels 1.193 habitatges iniciats el 2008)

GRÀFIC 11. Habitatges iniciats i acabats al Bages. 2011-2020
Nombre d'habitatges

*Nota: al Gràfic 11, a partir de 2016 les dades del Bages no inclouen les dades dels municipis que actualment pertanyen al Moianès
Font: Departament de Territori i Sostenibilitat. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.*

GRÀFIC 12. Pes dels habitatge iniciats i acabats al Bages sobre el total de Catalunya. 2011-2020
Percentatge

*Nota: al Gràfic 12, a partir de 2016 les dades del Bages no inclouen les dades dels municipis que actualment pertanyen al Moianès
Font: Departament de Territori i Sostenibilitat. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.*

SERVEIS

El component de serveis de l'IDE del Bages es recupera de forma intensa entre 2015 i 2019, un dibuix similar al dels serveis del conjunt de Catalunya, però de forma menys intensa el darrer any. L'evolució del sector entre 2018 i 2019 es caracteritza per una disminució en la dimensió empresarial (4,46 i 4,44 ocupats per empresa, respectivament), una caiguda de la productivitat i un moderat increment del nombre d'empreses.

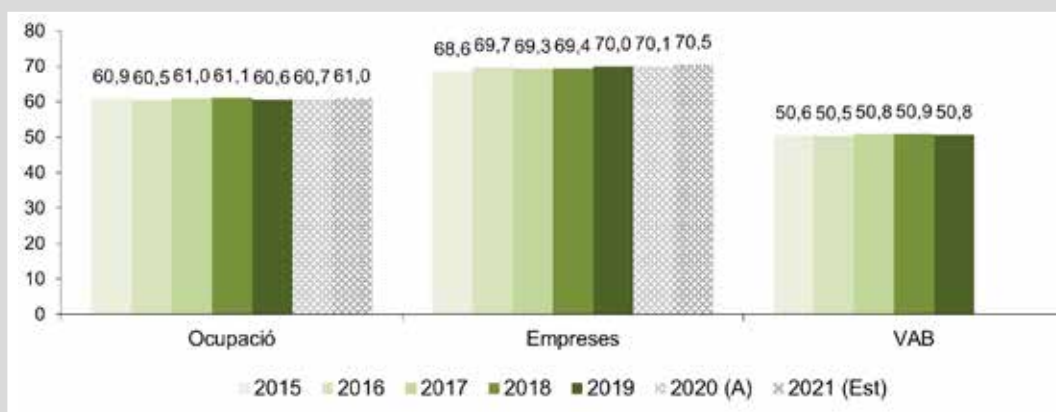
Des de 2015, en relació al conjunt de l'economia comarcal, les empreses del terciari perden una

mica de pes en termes d'ocupació (60,9% el 2015 i 60,7% el 2020), en guanyen de forma moderada en termes de valor afegit (del 50,6% el 2015 al 50,8%), i de forma més intensa pel que fa al nombre d'unitats empresarials (68,6% el 2015 i 70,1% el 2020).

L'estimació per al 2021, contemplant els efectes posteriors a la crisi de la covid-19, es caracteritza per un lleuger guany de pes dels serveis en termes d'ocupació (fins al 51,0%) i d'unitats empresarials (fins el 70,5%).

GRÀFIC 13. Pes dels serveis al Bages. 2015-2021

Percentatge sobre el total del Bages

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Amb tot, el terciari engloba sectors tan dispars com el comerç, la logística i el transport, els serveis personals, l'hoteleria, serveis financers i d'assegurances i serveis a les empreses. Això fa que l'evolució del conjunt del sector no hagi estat homogeni. En aquest sentit, entre 2015 i 2019 les empreses dels serveis financers, asseguradores i lloguers, les dels altres serveis a les empreses i les dels altres serveis a les persones guanyen pes en tots els paràmetres mesurats. Les empreses del comerç i reparacions, les de l'hoteleria i restauració i les del transport i comunicacions perden pes en tots els paràmetres contemplats.

L'evolució del sector serveis entre 2018 i 2019 es caracteritza per una disminució en la dimensió empresarial (4,46 i 4,44 ocupats per empresa, respectivament), una caiguda de la productivitat i un moderat increment del nombre d'empreses

Guany i pèrdues de pes dels sectors de serveis al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2015-2019

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Comerç i reparacions	perd pes	perd pes	perd pes
Hoteleria i restauració	perd pes	perd pes	perd pes
Transport i comunicacions	guanya pes	perd pes	perd pes
Serveis financers, asseguradores i lloguers	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Altres serveis a les empreses	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Altres serveis a les persones	guanya pes	guanya pes	guanya pes

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

En relació a l'evolució més recent, de 2018 a 2019, les empreses de l'hoteleria i transport, les del transport i comunicacions i les de serveis financers, asseguradores i lloguers guanyen pes en tots els paràmetres. Per contra, les em-

preses del comerç i reparacions, les dels altres serveis a les empreses i les dels altres serveis a les persones perden pes en els paràmetres mesurats.

Guany i pèrdues de pes dels sectors de serveis al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2018-2019

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Comerç i reparacions	perd pes	perd pes	perd pes
Hoteleria i restauració	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Transport i comunicacions	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Serveis financers, asseguradores i lloguers	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Altres serveis a les empreses	perd pes	guanya pes	perd pes
Altres serveis a les persones	perd pes	guanya pes	perd pes

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

2. Especialització productiva i competitivitat del teixit empresarial del Bages

2.1. Visió general

Aquest segon capítol tracta d'aprofundir en aquells elements d'estructura empresarial i de competitivitat del teixit productiu que poden determinar la capacitat del sector empresarial de la comarca per afrontar els reptes que suposa la situació econòmica actual, a partir de la represa després de la crisi de la covid-19, marcada per l'increment de preu dels productes energètics i de les matèries primeres, així com de la manca de disponibilitat de determinats components provinents de l'Àsia, com ara els microxips, i les dificultats del sector logístic i les cadenes de subministrament per assolir el nivell d'eficàcia anterior a la pandèmia. També caldrà estar atents a l'augment de la inflació, sobretot a si és un fet transitori o bé de més duració durant els propers mesos i, en aquest darrer cas, a les possibles mesures que es prenguin per contenir-la (com ara un augment de tipus d'interès). De cara a l'any 2022, revestirà d'especial importància la gestió dels fons NGEU, i la capacitat que tinguin les administracions públiques per fer-los arribar al teixit productiu, sobretot al de més petita dimensió. Finalment, cal recordar que per fer front al canvi climàtic ens trobem en una situació on és i serà d'especial importància els avenços en la descarbonització, i la millora de l'estalvi i l'eficiència energètica. A partir d'aquest context caldrà veure la capacitat d'adaptació de les empreses de la comarca per seguir desenvolupant la seva activitat en aquest entorn canviant.

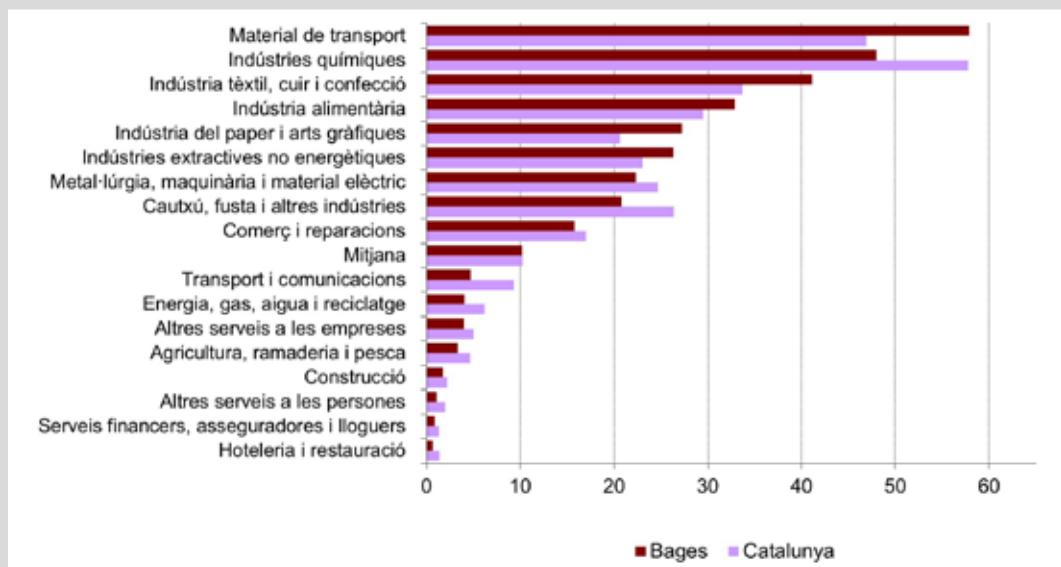
Així, serà necessari fer un seguiment del ritme amb el que les empreses incorporen noves tecnologies i innoven, i s'adapten al nou entorn de la indústria 4.0, la nova onada de robotització que s'entreu, sense oblidar que la formació professional ha de seguir un procés continuat d'adaptació a aquestes noves competències necessàries per desenvolupar aquests llocs

de treball. Ara bé, el que tampoc cal oblidar és el punt de partida en el qual es troba el teixit empresarial de la comarca en relació amb el principal territori de referència (Catalunya) per determinar, d'una banda, aquells sectors o activitats amb un major potencial de creixement, tant en el mercat interior com exterior, i d'una altra, aquelles branques més exposades a la competència i, per tant, amb major risc de cara al futur. També es tracta de detectar, des d'una perspectiva agregada de sector, els principals punts forts i les debilitats estructurals de les empreses del Bages.

Un primer element a tenir en compte és la base exportadora del teixit empresarial del Bages. El gràfic 14, en base a la declaració que fan les empreses sobre si realitzen activitat exterior, mostra que el 10,2% de les empreses bagenques exporten (percentatge similar al 10,3% registrat el 2018). Aquest registre suposa que per tercer any consecutiu el nombre d'empreses exportadores supera el 10% i se situa al mateix nivell que l'obtingut per al conjunt de Catalunya (10,2%). Si fem esment només al sector industrial, el percentatge se situa en el 26,4%, una mica per sota, també, al del conjunt del sector industrial de Catalunya (27,2%). Per sectors, destaquen el material de transport, la indústria química, el tèxtil, cuir i confecció, la indústria alimentària, el paper i arts gràfiques, les indústries extractives no energètiques, la metal·lúrgia, maquinària i el cautxú i les altres indústries (57,9%, 48,0%, 41,1%, 32,9%, 27,3%, 26,3%, 22,4% i 20,82% d'empreses exportadores, respectivament). Aquestes dades, mostren que el Bages disposa d'una base industrial exportadora sòlida, que se situa els darrers anys per sobre del 10% d'empreses i per sobre del 25% si considerem només les industrials.

GRÀFIC 14. Base exportadora del teixit empresarial del Bages i Catalunya per sectors d'activitat 2019

Percentatge d'empreses que exporten sobre el total d'empreses del seu sector

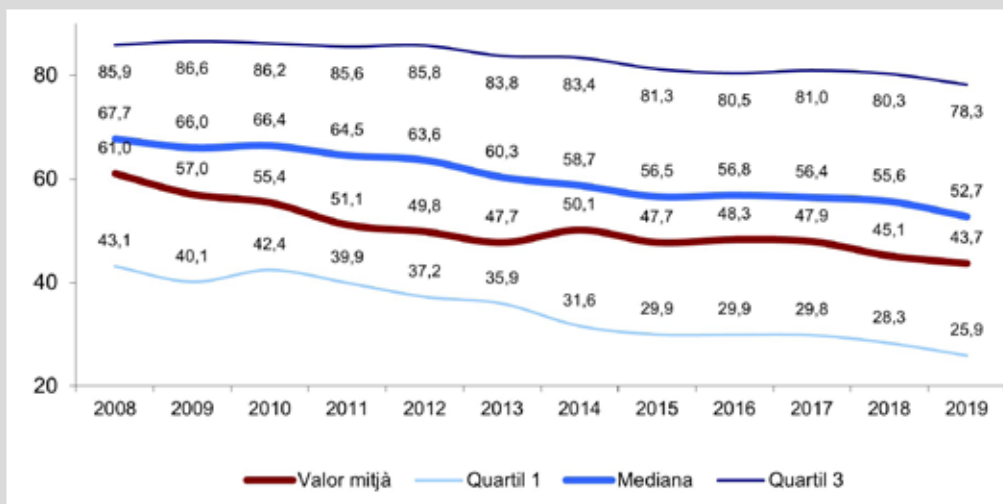
Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Un segon element que tenim en compte és la situació financera de les empreses del Bages. Al gràfic 15 i a la taula següent es detallen el valor mitjà i els valors de dispersió de les empreses del Bages pel que fa a la seva taxa d'endeutament, a la liquiditat i al fons de maniobra. En relació a la taxa d'endeutament, el valor mitjà passa del 61,0% el 2008 al 43,7% el 2019 i la mediana, valor que situa la meitat de les empreses amb una taxa superior d'endeutament i l'altra meitat amb una taxa inferior, passa del 67,7% al 52,7% entre 2008 i 2019, el que indica que des de 2008 hi ha hagut correccions molt importants en aquest aspecte, s'ha produït un procés continuat de desendeutament. A més, els resultats mostren que el tall del 25% d'empreses més endeutades passa del 85,9% d'endeutament el 2008 al 78,3% d'endeutament el 2019. En relació a 2018, els valors de 2019 mostren que s'accentua la tendència de reducció de l'endeutament, i en conseqüència, augmenta la capitalització de les empreses del Bages. Pel que fa a liquiditat, un 25% d'empreses se situa-

ven amb un valor proper a 1,01, la qual cosa ens indica que aquest grup d'empreses se situa amb una situació financera compromesa a curt termini. En relació al fons de maniobra, també ens trobem que prop d'un 25% d'empreses tenen una situació compromesa en relació a la seva estructura financera (les que se situen per sota d'1,00).

Els valors de 2019 mostren que s'accentua la tendència de reducció de l'endeutament, i en conseqüència, augmenta la capitalització de les empreses del Bages. Pel que fa a liquiditat, un 25% d'empreses se situaven amb un valor proper a 1,01, la qual cosa ens indica que aquest grup d'empreses se situa amb una situació financera compromesa a curt termini

GRÀFIC 15. Evolució de l'endeutament del teixit empresarial del Bages. 2008-2019
Pes de l'endeutament sobre el passiu

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Situació financera de les empreses del Bages (1/2)

Endeutament Pes de l'endeutament sobre el passiu	Valor mitjà	Quartil 1	Mediana	Quartil 3
2019	43,7	25,9	52,7	78,3
2018	45,1	28,3	55,6	80,3
2017	47,9	29,8	56,4	81
2016	48,3	29,9	56,8	80,5
2015	47,7	29,9	56,5	81,3
2014	50,1	31,6	58,7	83,4
2013	47,7	35,9	60,3	83,8
2012	49,8	37,2	63,6	85,8
2011	51,1	39,9	64,5	85,6
2010	55,4	42,4	66,4	86,2
2009	57	40,1	66	86,6
2008	61	43,1	67,7	85,9

Liquiditat Actiu corrent sobre passiu corrent	Valor mitjà	Quartil 1	Mediana	Quartil 3
2019	1,47	1,01	1,74	3,77
2018	1,38	1,03	1,69	3,47
2017	1,4	1,01	1,64	3,34
2016	1,39	1,02	1,7	3,49
2015	1,41	1,01	1,71	3,59
2014	1,49	0,98	1,65	3,55
2013	1,67	0,99	1,59	2,89
2012	1,48	0,98	1,52	2,83
2011	1,76	0,97	1,51	2,73
2010	1,75	1,01	1,5	2,59
2009	1,5	1	1,49	2,53
2008	1,44	1,01	1,41	2,31

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Situació financera de les empreses del Bages (2/2)

Fons de maniobra Patrimoni net i passiu no corrent sobre actiu no corrent	Valor mitjà	Quartil 1	Mediana	Quartil 3
2019	1,23	1,01	1,55	4,29
2018	1,18	1,01	1,55	4,02
2017	1,2	1,01	1,53	3,83
2016	1,17	1,01	1,55	3,83
2015	1,19	1	1,56	3,91
2014	1,24	1	1,5	3,85
2013	1,3	1	1,57	3,76
2012	1,23	0,99	1,5	3,64
2011	1,43	0,98	1,51	3,54
2010	1,43	1,01	1,56	3,75
2009	1,37	1	1,53	3,45
2008	1,38	1,01	1,5	3,3

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Com en les altres edicions de l'informe ja s'ha posat de manifest, una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial i algun dels de l'activitat de serveis (gràfic 16). Així, el pes de les cinc primeres empreses amb més VAB sectorial arriba a assolir el 73,9% del total en el cas de l'energia, gas, aigua i reciclatge, el 66,0% en el cas de la indústria del paper i gràfiques, i el 52,2% en el cas del cautxú, fusta i altres indústries. Menor concentració, encara que per sobre del 40%, s'observa en el material

de transport (49,8%), en les indústries químiques (48,4%), en el transport i comunicacions (45,9%), en la indústria tèxtil, cuir i confecció (41,6%) i en els serveis financers, asseguradores i lloguers (40,6%). De la seva banda, a la indústria alimentària la concentració se situa en el 3,6%, en els altres serveis a les empreses en el 32,1%, i en les indústries extractives no energètiques en el 29,3%. Com s'ha observat els darrers anys, aquesta elevada concentració s'observa en totes les activitats industrials llevat de a la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric.

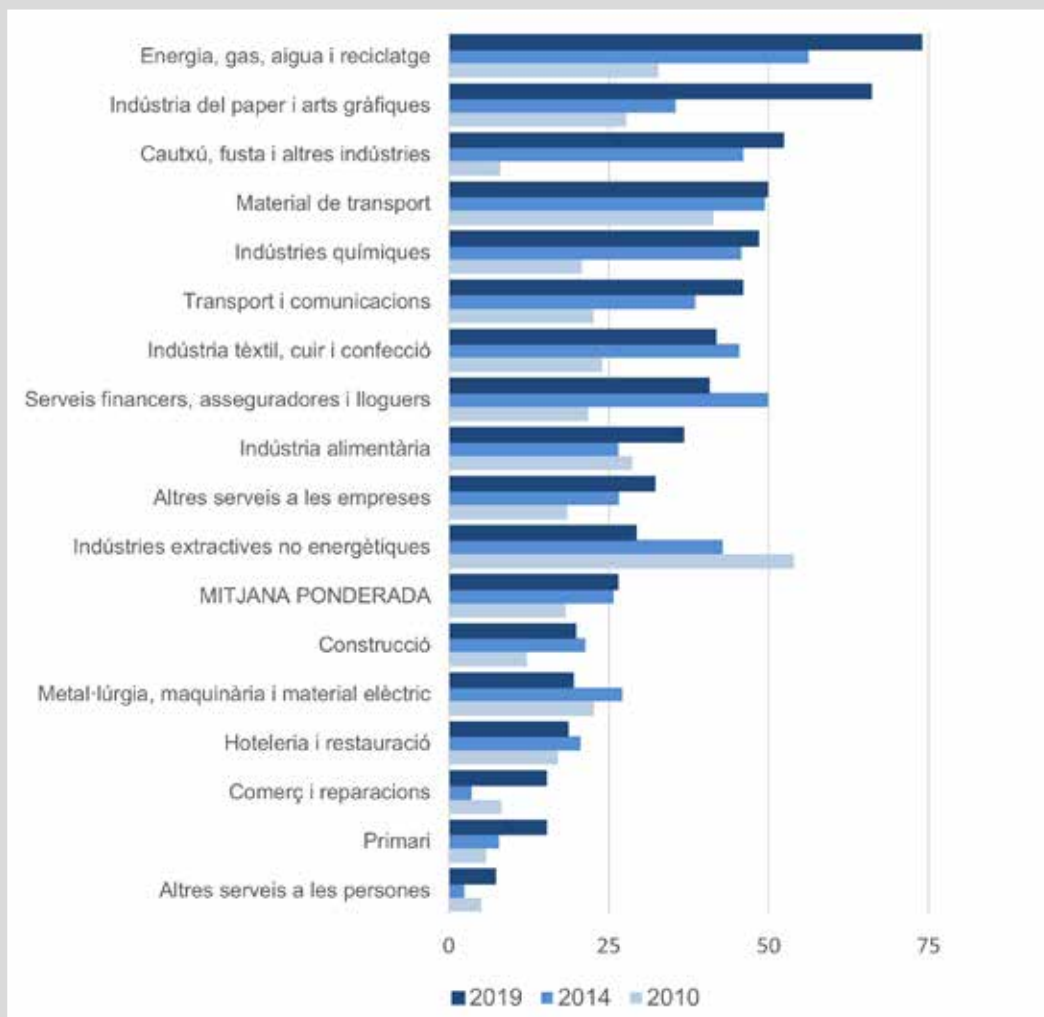
Una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial i algun dels de l'activitat de serveis

El pes de les cinc primeres empreses amb més VAB sectorial arriba a assolir el 73,9% del total en el cas de l'energia, gas, aigua i reciclatge, el 66,0% en el cas de la indústria del paper i gràfiques, i el 52,2% en el cas del cautxú, fusta i altres indústries

GRÀFIC 16. Concentració de l'activitat productiva al Bages per sectors d'activitat. 2010, 2014 i 2019

Pes de les 5 primeres empreses en termes de valor afegit brut sobre el total del VAB del sector

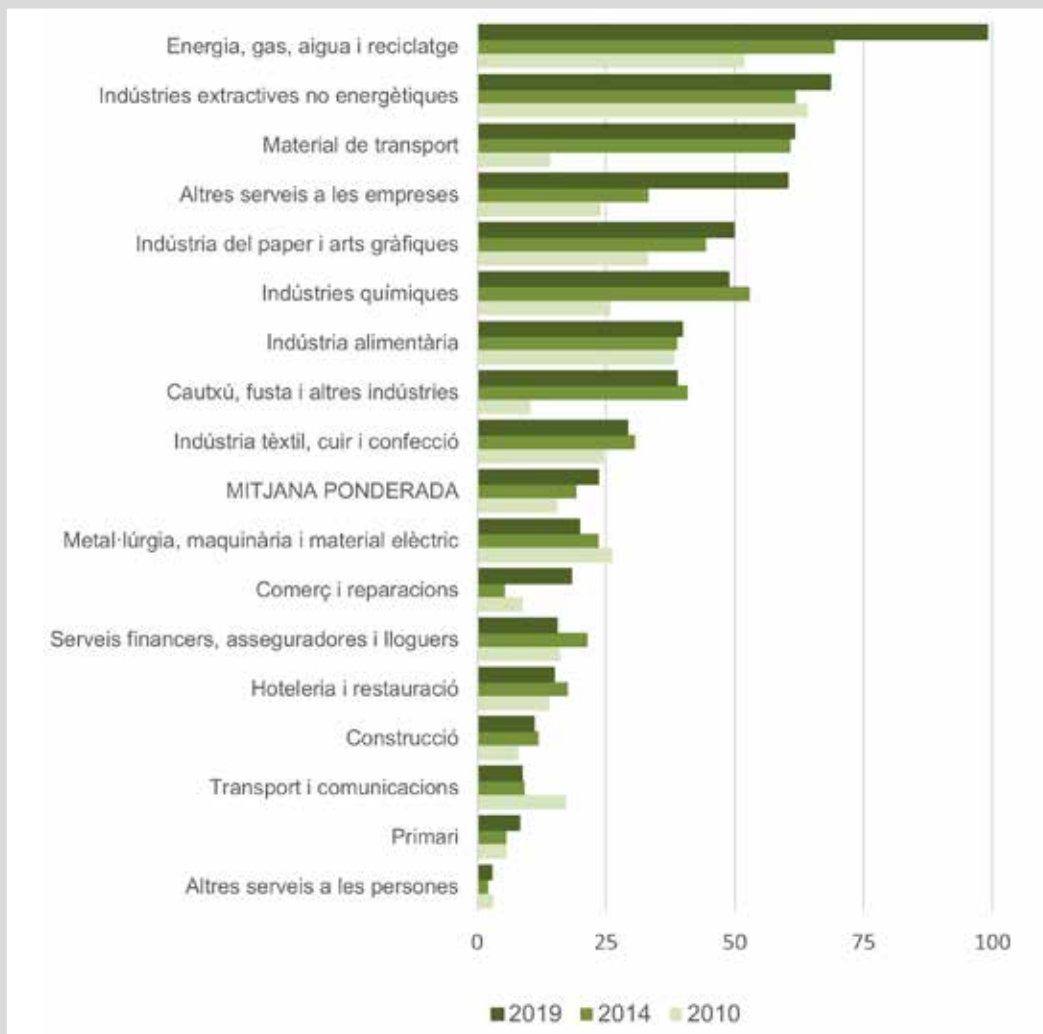

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

En mesurar la concentració en termes de persones ocupades (gràfic 17), els resultats que obtenim són similars als observats en base al Valor Afegit Brut i el pes de les cinc primeres empreses sobre el total d'ocupats a la mateixa branca d'activitat registra valors molt elevats en els sectors industrials. Així, en tots els sectors industrials, llevat de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric, se situen amb una concentració per sobre la mitjana del Bages (23,5%). Les cinc primeres empreses de l'energia, gas, aigua

i reciclatge representen un pes del 99,0%, les de les indústries extractives no energètiques un pes del 68,5% de l'ocupació sectorial, les del material de transport se situen en el 61,5%, les dels altres serveis a les empreses se situen en el 60,3%, les de la indústria del paper i arts gràfiques en el 49,9%, les de les indústries químiques en el 48,8%, les de la indústria alimentària en el 39,8%, les del cautxú, fusta i altres indústries en el 38,8% i les de la indústria tèxtil, cuir i confecció en el 29,1%.

GRÀFIC 17. Concentració de l'ocupació al Bages per sectors d'activitat. 2010, 2014 i 2019
Pes de les 5 primeres empreses en termes d'ocupats sobre l'ocupació del sector

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Complementant les dades de la base exportadora, de la situació financera i de la concentració en cadascun dels sectors, la taula 1 de l'annex estadístic recull la situació per al 2019 de les empreses dels diferents sectors d'activitat del Bages en el context territorial de Catalunya a partir de tres grups d'indicadors. L'agrupació dels tres conjunts d'indicadors ofereix una síntesi de la posició competitiva del teixit productiu del Bages en el context de Catalunya tenint en compte la importància dels diferents sectors d'activitat en l'economia comarcal. L'anàlisi es desenvolupa a partir del nivell de concentració dels diferents sectors fixant cinc nivells de concentració: extrema (les 5 primeres empreses

representen més del 50% del VAB), molt elevada (entre el 40% i el 50%), elevada (entre el 25% i el 40%), mitjana (entre el 10% i el 25%) i baixa (per sota el 10%).

El conjunt d'indicadors d'estructura (vegeu els valors absoluts a les taules 2, 3 i 4 a l'annex estadístic) ordena les 17 branques productives en les que s'ha desagregat el teixit empresarial del Bages en funció del seu pes en el total d'empreses (Emp.), d'ocupació (Ocu.) o de Valor Afegit Brut (VAB) de la comarca per al 2019. Així el sector amb la posició relativa "1" és aquell que efectua una major contribució a la comarca en qualsevol dels tres indicadors mentre que el sector en la dissetena posició és aquell

que aporta menys empreses, ocupats o VAB. D'aquesta manera la novena posició determina la frontera entre aquells sectors amb un major pes i aquells amb una menor aportació a l'economia comarcal.

El segon grup d'indicadors està format pels referents a la dimensió (taules 5 i 6 a l'annex estadístic) tant en termes d'ocupats per empresa (Gra I) com de VAB per empresa (Gra II) i, a diferència dels anteriors estan relacionats amb el mateix sector del conjunt de Catalunya. D'aquesta manera la branca situada en primera posició és aquella que, en relació amb la resta de branques productives de la comarca, presenta una dimensió més gran en el context de Catalunya. En canvi la branca situada en dissetena posició és aquella que, al Bages, té dimensió més reduïda en relació amb les empreses del mateix sector que operen a Catalunya. Aquesta comparació és rellevant en la mesura que la dimensió mitjana de les empreses varia entre sectors i, per tant, el que pretén aquesta anàlisi és identificar aquelles branques que al Bages tenen empreses amb una dimensió relativament més gran i, per tant, disposen d'un major potencial per beneficiar-se de tots aquells aspectes vinculats a la grandària com les economies d'escala, poder de negociació, capacitat d'atracció de recursos financers, humans i tecnològics o afrontar amb èxit processos d'internacionalització.

La productivitat mesura el Valor Afegit Brut generat per persona ocupada (assalariada i no assalariada) i, en l'actual entorn, es revela com un dels condicionants fonamentals de la fortalesa d'una economia

El tercer grup d'indicadors són els referents a la competitivitat (taules 7 i 8 a l'annex estadístic) i està format per la posició del sector en termes de productivitat (Prod.) i de Costos Laborals Unitaris (CLU) i l'ordenació es determina de la mateixa manera que els indicadors de grandària. La productivitat mesura el Valor Afegit Brut generat per persona ocupada (assalariada i no assalariada) i, en l'actual entorn, es revela com un dels condicionants fonamentals de la fortalesa d'una economia, tant des del punt de

La productivitat esdevé una mesura de l'eficiència del teixit empresarial i, per tant, un factor determinant de la seva competitivitat i, en definitiva, de la seva capacitat de mantenir el nivell d'activitat en mercats creixentment globalitzats

vista de l'oferta (mercats de béns i serveis i mercat de treball) com en l'àmbit del benestar de la població (renda per habitant). Així, la productivitat esdevé una mesura de l'eficiència del teixit empresarial i, per tant, un factor determinant de la seva competitivitat i, en definitiva, de la seva capacitat de mantenir el nivell d'activitat en mercats creixentment globalitzats. Tot i que la productivitat permet una comparació en termes de competitivitat de les estructures econòmiques de diferents territoris, aquesta variable també està molt vinculada a la tipologia de bé o servei que l'empresa comercialitza i a la seva posició en el mercat i juga un paper fonamental en la fixació dels salaris i, per tant, en els costos laborals. Per això, una forma d'establir una millor comparació entre eficiència productiva i competitivitat és mitjançant els Costos Laborals Unitaris (CLU) que posen en comparació directa la remuneració mitjana del factor treball assalariat amb la productivitat per ocupat del conjunt de l'economia. D'aquesta manera un diferencial positiu en els CLU entre dos àmbits territorials, sectors o empreses es pot produir per un diferencial positiu de la remuneració mitjana per assalariat a igualtat de productivitat, per un diferencial negatiu de productivitat a igualtat de cost salarial o per una combinació d'ambdós factors. Per tant, es pot pensar que un territori amb CLU baixos és més competitiu que un altre en un entorn de mercat únic sempre i quan es tracti d'estructures empresarials i productes o serveis homogenis i comparables. Així el sector que apareix amb la posició primera és el que registra un menor pes de les despeses sobre el valor afegit generat i el que apareix en la posició 17 és el sector en què, conjuntament de mitjana, les despeses de personal representen una part més elevada del valor afegit i per tant representa que té una competitivitat del factor treball més baixa.

2.2. Anàlisi sectorial del teixit empresarial

2.2.1. Sectors de concentració extrema

2.2.1.1. Energia, gas, aigua i reciclatge

El sector de l'energia, gas, aigua i reciclatge està integrat per un total de 71 empreses que el 2019 ocupen 386 persones (el 0,6% del Bages) i generen 23 milions d'euros de VAB (el 0,7% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 5,5 ocupats i generen, de mitjana, 319.530 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 58.454 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,4% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,1% de l'ocupació i el 0,8% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal, tot i que petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya. Tenen una productivitat, mesurada en termes de VAB per ocupat, molt inferior a les del conjunt de Catalunya del mateix sector (67,3%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 57,5% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 18,2% i el 24,2% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen en -16,4 punts per-

cents per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+23,9 punts percentuals), i d'un pes més petit de les altres despeses d'explotació (-7,5 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 3,3% a partir d'una rendibilitat econòmica del 2,4% i un palanquejament del 0,9%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 3,3% i una rotació molt baixa, situada en 0,73. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són menys positius com a conseqüència d'operar amb un marge més petit (-14,4 punts percentuals), una rotació més gran i una aportació més petita del palanquejament.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 56,0% s'obté del patrimoni net i el 44,0% d'endeutament, el 21,6% a llarg termini i el 22,4% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de l'energia, gas, aigua i reciclatge es financen amb una taxa d'endeutament més petita, sobretot a llarg termini.

2.2.1.2. Indústria del paper i arts gràfiques

El sector de les indústries del paper i arts gràfiques està integrat per un total de 67 empreses que el 2019 ocupen 411 persones (el 0,7% del Bages) i generen 17 milions d'euros de VAB (el 0,5% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 6,2 ocupats i generen, de mitjana, 260.150 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 42.146 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,1% pel que fa al nombre d'empreses,

l'1,5% de l'ocupació i el 0,9% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (120,3%), però petites en relació a les del mateix sector del conjunt de Catalunya (70,2%) i amb una productivitat per ocupat clarament més petita que aquestes (59%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 57,3% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 17,0% i

el 25,7% restant el VAB generat. Aquestes dades són similars a les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -1,8 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+3,8 punts percentuals) i d'un menor pes de les altres despeses d'explotació (-2,0 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 19,1% a partir d'una rendibilitat econòmica del 8,3% i un palanquejament del 10,7%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 7,3% i una rotació si-

tuada en 1,14. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, a partir d'un marge més gran (2,0 punts percentuals), tot i que amb una rotació més petita.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 39,4% s'obté a partir de patrimoni net i el 60,6% a partir d'endeutament, el 20,9% a llarg termini i el 39,7% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de la indústria del paper i arts gràfiques es caracteritzen per una taxa d'endeutament més elevada (13,4 punts percentuals de diferència).

2.2.1.3. Cautxú, fusta i altres indústries

El sector del cautxú, fusta i altres indústries està integrat per un total de 231 empreses que el 2019 ocupen 1.789 persones (el 3,0% del Bages) i generen 82 milions d'euros de VAB (el 2,6% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 7,8 ocupats i generen, de mitjana, 353.200 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 45.570 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,0% pel que fa al nombre d'empreses, el 3,0% de l'ocupació i el 2,6% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (151%) i una mica més grans que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (106,1%), amb una productivitat més petita que la del conjunt d'empreses de la comarca (85,7%) i que les empreses del mateix sector del conjunt de Catalunya (68,5%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 53,6% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 14,6% i el 31,7% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt

d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen 1,4 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes de les altres despeses d'explotació (-2,6 punts percentuals) i un pes més gran dels consums d'explotació (+1,2 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 13,5% a partir d'una rendibilitat econòmica del 8,9% i una contribució del palanquejament del 4,6%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 7,7% i una rotació situada en 1,15. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats finals són millors, conseqüència d'operar amb una rotació menor (-0,06 punts), però amb un marge més gran (1,4 punts percentuals).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 62,2% s'obté a partir de patrimoni net i el 37,8% a partir d'endeutament, el 9,3% a llarg termini i el 28,5% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages del cautxú, fusta i altres indústries es financen amb una proporció més alta de capitals propis.

2.2.2. Sectors de concentració molt elevada

2.2.2.1. Material de transport

El sector del material de transport està integrat per un total de 47 empreses que el 2019 ocupen 3.229 persones (el 5,4% del Bages) i generen 298 milions d'euros de VAB (el 9,4% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 68,4 ocupats i generen, de mitjana, 6,3 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 92.188 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 6,1% pel que fa al nombre d'empreses, el 6,7% de l'ocupació i el 6,3% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses molt grans en relació al conjunt comarcal i una mica més que les del mateix sector del conjunt de Catalunya. Per contra, tenen una productivitat més petita que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (94,6%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 60,6% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 18,2% i el 21,1% restant correspon al VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que aconseguen situar-se 8,7 punts percentuals per sobre pel que fa a la

generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes dels consums d'explotació (-8,7 punts percentuals) i un pes igual de les altres despeses d'explotació (0,0 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 32,0% a partir d'una rendibilitat econòmica de l'11,5% i un palanquejament del 20,5%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 6,8% i una rotació situada en 1,68. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, conseqüència d'operar amb un marge més gran (+3,2 punts percentuals de diferència), tot i que amb una rotació més petita (-0,05 punts de diferència) i, sobretot, una aportació del palanquejament més gran (+9,4 punts percentuals).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 34,5% s'obté a partir del patrimoni net i el 65,5% a partir d'endeutament, el 5,0% a llarg termini i el 60,5% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de material de transport es financen amb un pes més gran de l'endeutament a curt termini que no pas el que és a llarg termini.

2.2.2.2. Indústries químiques

El sector de les indústries químiques està integrat per un total de 46 empreses que el 2019 ocupen 918 persones (l'1,5% del Bages) i generen 75 milions d'euros de VAB (el 2,4% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 20,0 ocupats i generen, de mitjana, 1,637 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 81.701 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,9% pel que fa al nombre d'empreses,

l'1,5% de l'ocupació i l'1,0% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (390,5%) però petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (50,8%) i amb una productivitat per ocupat més petita (69,3%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 63,1% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 14,1% i el 22,9% restant al VAB generat. Aquestes da-

des difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -4,4 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+12,2 punts percentuals) i un pes més petit de les altres despeses d'explotació (-7,8 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 18,8% a partir d'una rendibilitat econòmica del 10,6% i una contribució positiva del palanquejament net del 8,2%. Aquests resultats s'expliquen a partir d'un

marge del 7,8% i una rotació situada en 1,37. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són una mica pitjors, conseqüència del marge més petit (-2,9 punts percentuals de diferència), però amb una rotació més gran (+0,28 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 54,2% s'obté a partir de patrimoni net i el 45,8% a partir d'endeutament, el 14,2% és a llarg termini i el 31,6% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de les indústries químiques es financen de forma similar.

2.2.2.3. Transport i comunicacions

El sector del transport i comunicacions està integrat per un total de 616 empreses que el 2019 ocupen 2.010 persones (el 3,4% del Bages) i generen 257 milions d'euros de VAB (el 8,1% del de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,3 ocupats i generen, de mitjana, 417.200 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 127.890 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,8% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,2% de l'ocupació i l'1,9% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament petites en relació al conjunt comarcal (63,6%) i en relació amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (63,8%), tot i que amb una productivitat per ocupat més gran (160,1%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 22,5% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 12,8% i el 64,6% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen notablement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen 32,1 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes dels consums d'explotació (-15,4 punts percentuals) i de les altres despeses d'explotació (-16,7 punts percentuals).

En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge molt més gran (+40,9 punts percentuals), però amb una rotació molt més petita (-0,84 punts).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 12,0% a partir d'una rendibilitat econòmica del 9,7% i un palanquejament del 2,3%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 52,3% i una rotació situada en 0,18. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge molt més gran (+40,9 punts percentuals), però amb una rotació molt més petita (-0,84 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 71,9% s'obté a partir de patrimoni net i el 28,1% a partir d'endeutament, el 25,2% a llarg termini i el 2,9% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages del transport i comunicacions es financen amb una proporció més elevada dels recursos propis (+34,1 punts percentuals de diferència) i amb un menor pes de l'endeutament, sobretot a curt termini.

2.2.2.4. Indústria tèxtil, cuir i confecció

El sector del tèxtil, cuir i confecció està integrat per un total de 188 empreses que el 2019 ocupen 1.559 persones (el 2,6% del Bages) i generen 86 milions d'euros de VAB (el 2,7% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 8,3 ocupats i generen, de mitjana, 459.980 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 55.466 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 4,7% pel que fa al nombre d'empreses, el 5,4% de l'ocupació i el 5,6% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (161,6%), i no tant si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (114,2%) i amb una productivitat pràcticament igual que la de les empreses catalanes del seu mateix sector (104,2%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 52,2% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 17,7% i el 30,1% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen lleugerament de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos

d'explotació és més gran (2,6 punts percentuals), el pes dels consums d'explotació és més petit (-4,8 punts percentuals) i, el pes de les altres despeses d'explotació és més gran (+2,2 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 19,2% a partir d'una rendibilitat econòmica del 12,6% i una contribució del palanquejament del 5,6%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 9,7% i una rotació situada en 1,30. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són millors com a conseqüència d'operar amb un marge més gran (5,9 punts percentuals) i una rotació igual.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 60,9% s'obté a partir de fons propis i el 39,1% a partir d'endeutament, el 9,4% a llarg termini i el 29,7% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de la indústria del tèxtil, cuir i confecció es financen amb una proporció més elevada de recursos propis (+6,6 punts percentuals de diferència) i, conseqüentment, amb una proporció menor d'endeutament.

2.2.2.5. Serveis financers, asseguradores i lloguers

El sector dels serveis financers, asseguradores i lloguers està integrat per un total de 827 empreses que el 2019 ocupen 984 persones (l'1,6% del Bages) i generen 69 milions d'euros de VAB (el 2,2% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana d'1,2 ocupats i generen, de mitjana, 83.820 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 70.424 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,7% pel que fa al nombre d'empreses, el 0,8% de l'ocupació i el 0,5% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament petites en relació al conjunt comarcal (23%), també més petites si les com-

parem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (45%) i amb una productivitat més baixa (64,9%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen l'1,5% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 9,7% i el 88,8% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen a les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen 18,3 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes dels consums d'explotació (-7,3 punts percentuals) i un menor pes de les altres despeses d'explotació (-11,3 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 18,0% a partir d'una rendibilitat econòmica del 14,8% i un aportació positiva del palanquejament (3,2%). Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 79,2% i una rotació situada en 0,19. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són similars, tot i que amb un marge més gran i una rotació més petita.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 79,2% s'obté a partir de fons propis i el 20,8% a partir d'endeutament, el 13,4% a llarg termini i el 7,5% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de serveis financers, asseguradores i lloguers es financen amb una proporció més gran de recursos propis.

2.2.3. Sectors de concentració elevada

2.2.3.1. Indústria alimentària

Aquesta branca està integrada per un total de 151 empreses que el 2019 ocupen 2.957 persones (el 5,0% del Bages) i generen 161 milions d'euros de VAB (el 5,1% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 19,6 ocupats i generen, de mitjana, 1,066 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 54.506 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,4% pel que fa al nombre d'empreses, el 3,5% de l'ocupació i el 2,6% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses grans en relació al conjunt comarcal (381%) i pràcticament igual que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (102,7%). També tenen una productivitat més petita (74,2%) en relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector.

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 76,6% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 10,5% i el 12,9% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el

sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és més petit (-5,5 punts percentuals), sobretot a partir d'un major pes dels consums d'explotació (12,5 punts percentuals) ja que el pes de les altres despeses d'explotació és més petit (-7,0 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 12,4% a partir d'una rendibilitat econòmica del 7,4% i una aportació del palanquejament del 5,0%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 3,7% i una elevada rotació (2,01). En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són una mica pitjors, a partir d'una rotació més gran (0,72 punts) i un marge més petit (-2,0 punts percentuals).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 56,7% s'obté a partir de patrimoni net i el 43,3% a partir d'endeutament, l'11,4% a llarg termini i el 31,9% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de la indústria alimentària es financen a partir d'un menor endeutament, sobretot a llarg termini.

2.2.3.2. Altres serveis a les empreses

Aquesta branca està integrada per un total de 1.584 empreses que el 2019 ocupen 6.225 persones (el 10,4% del Bages) i generen 264 milions d'euros de VAB (el 8,3% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,9 ocupats i generen, de mitjana, 166.510 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 42.376 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,6% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,1% de l'ocupació i l'1,0% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses clarament més petites en relació al conjunt comarcal (76,6%) i, també, més peti-

tes si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (70,1%) i amb una productivitat per ocupat més petita (del 85,8%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 20,4% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 17,2% i el 62,4% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen 13,1 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un pes més petit dels consums d'explotació (-1,2 punts percentuals) i, també, del menor pes de les altres des-

peses d'explotació (-11,9 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 7,9% a partir d'una rendibilitat econòmica del 5,4% i una aportació del palanquejament del 2,5%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 7,2% i una rotació situada en 0,75. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'una rotació més petita (-0,25 punts), tot i que amb un marge més gran (+1,2 punts percentuals).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 64,8% s'obté a partir del patrimoni net i el 35,2% a partir d'endeutament, l'11,3% a llarg termini i el 23,9% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages dels altres serveis a les empreses es financen amb una proporció més gran de capitals propis (+15,7 punts percentuals) i un endeutament més petit, sobretot a curt termini.

2.2.3.3. Indústries extractives no energètiques

El sector de les indústries extractives no energètiques està integrat per un total de 51 empreses que el 2019 ocupen 1.561 persones (el 2,6% del Bages) i generen 231 milions d'euros de VAB (el 7,3% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 30,4 ocupats i generen, de mitjana, 4,5 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 148.005 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 4,2% pel que fa al nombre d'empreses, el 12,0% de l'ocupació i el 23,5% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses molt grans en relació al conjunt comarcal, en relació amb les del mateix sector del conjunt de Catalunya i també amb una productivitat molt més gran (195,9%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 41,4% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 19,6% i el 39,0% restant correspon al VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el

sentit que se situen 12,4 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-10,0 punts percentuals) i, també, més petit del de les altres despeses d'explotació (-2,4 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 2,9% a partir d'una rendibilitat econòmica del 2,5% i un palanquejament del 0,5%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 3,1% i una rotació situada en 0,79. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge més petit (-5,7 punts percentuals) i d'una rotació més gran (+0,25 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 71,1% s'obté a partir de patrimoni net i el 28,9% a partir d'endeutament, el 10,4% a llarg termini i el 18,6% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de les indústries extractives no energètiques es financen amb una proporció més gran de recursos propis.

2.2.4. Sectors de concentració mitjana

2.2.4.1. Construcció

El sector de la construcció està integrat per un total de 1.317 empreses que el 2019 ocupen 4.202 persones (el 7,0% del Bages) i generen 150 milions d'euros de VAB (el 4,7% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,2 ocupats i generen, de mitjana, 114.090 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 35.755 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,1% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,4% de l'ocupació i l'1,7% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses molt petites en relació al conjunt comarcal (62,2%), més grans si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (115,1%) i amb una productivitat més petita (68,8%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 55,1% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 13,2% i el 31,7% restant el VAB generat. Aquestes dades són similars de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació

és pràcticament igual (0,9 punts percentuals), conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-0,6 punts percentuals) i, també, un pes més petit de les altres despeses d'explotació (-0,3 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 4,2% a partir d'una rendibilitat econòmica del 2,5% i una aportació del palanquejament de l'1,7%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 4,1% i una rotació situada en 0,62. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, conseqüència de treballar amb un marge i una rotació més petits (-0,9 punts percentuals i -0,15 punts, respectivament).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 51,6% s'obté a partir de fons propis i el 48,4% a partir d'endeutament, el 20,1% a llarg termini i el 28,3% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de la construcció es financen amb una estructura amb menor pes de l'endeutament (-5,7 punts percentuals de diferència).

2.2.4.2. Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric

El sector de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric està integrat per un total de 574 empreses que el 2019 ocupen 4.831 persones (el 8,1% del Bages) i generen 367 milions d'euros de VAB (l'11,6% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 8,4 ocupats i generen, de mitjana, 639.410 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 75.926 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 4,3% pel que fa al nombre d'empreses, el 4,2% de l'ocupació i el 4,6% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empre-

ses grans en relació al conjunt comarcal (164%), pràcticament igual que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (96,6%) i amb una productivitat una mica més gran (108,8%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 52,3% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 15,5% i el 32,3% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és més gran (+3,8 punts percentuals), conseqüència d'un pes més petit dels

consums d'explotació (-5,6 punts percentuals) i un pes pràcticament igual de les altres despeses d'explotació (1,9 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 36,4% a partir d'una rendibilitat econòmica del 12,7% i un palanquejament del 23,7%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 16,6% i una rotació situada en 0,76. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, conseqüència bàsicament

d'operar amb un marge més gran (+12,0 punts percentuals de diferència) encara que amb una rotació més petita (-0,56 punts de diferència).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 32,8% es realitza a partir de patrimoni net i el 67,2% a partir d'endeutament, el 15,6% a llarg termini i el 51,7% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric es financen amb un major pes de l'endeutament, sobretot a curt termini.

2.2.4.3. Hoteleria i restauració

El sector de l'hoteleria i restauració està integrat per un total de 716 empreses que el 2019 ocupen 2.444 persones (el 4,1% del Bages) i generen 70 milions d'euros de VAB (el 2,2% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,4 ocupats i generen, de mitjana, 97.610 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 28.614 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,9% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,2% de l'ocupació i el 0,8% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses petites en relació al conjunt comarcal (66,5%), també si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (62,7%) i amb una productivitat per ocupat més petita (65,9%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 36,6% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 24,2% i el 39,1% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -6,4 punts percentuals per sota pel que fa a la

generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+9,7 punts percentuals) i amb un menor pes de les altres despeses d'explotació (-3,3 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 6,1% a partir d'una rendibilitat econòmica del 3,5% i una aportació del palanquejament del 2,7%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 2,8% i una rotació situada en 1,25. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge més petit (-5,4 punts percentuals), tot i que amb una rotació més gran (0,47 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 37,5% es realitza a partir de patrimoni net i el 62,5% a partir d'endeutament, el 30,0% a llarg termini i el 32,5% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de l'hoteleria i restauració es financen amb una proporció més elevada de recursos aliens (+16,1 punts percentuals de diferència), sobretot a curt termini.

2.2.4.4. Comerç i reparacions

El comerç i reparacions està integrat per un total de 2.450 empreses que el 2019 ocupen 11.389 persones (el 19,1% del Bages) i generen 606 milions d'euros de VAB (el 19,1% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 4,7 ocupats i generen, de mitjana, 247.180 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 53.181 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,3% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,2% de l'ocupació i el 2,0% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament petites en relació al conjunt de la comarca (90,6%) i pràcticament igual si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (97,1%), amb una productivitat per ocupat una mica més petita (91,6%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 68,2% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 15,4% i el 16,4% restant el VAB generat. Aquestes dades pràcticament no difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat

en el sentit que se situen -1,5 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes similar dels consums d'explotació (-0,4 punts percentuals) i de les altres despeses d'explotació (+1,8 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 7,6% a partir d'una rendibilitat econòmica del 3,8% i un palanquejament del 3,8%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 2,4% i una rotació situada en 1,59. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge més petit (-1,5 punts percentuals), encara que amb una rotació més gran (0,03 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 42,4% s'obté a partir de fons propis i el 57,6% a partir d'endeutament, el 10,3% a llarg termini i el 47,4% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages del comerç i reparacions tenen una estructura de finançament similar.

2.2.4.5. Primari

El primari està integrat per un total de 748 empreses que el 2019 ocupen 1.696 persones (el 2,8% del Bages) i generen 72 milions d'euros de VAB (el 2,3% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 2,3 ocupats i generen, de mitjana, 96.470 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 42.524 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 4,2% pel que fa al nombre d'empreses, el 3,7% de l'ocupació i el 3,0% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses clarament més petites en relació al conjunt comarcal (44,2%), també si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (88,5%) i amb una productivitat per ocupat més petita (80%).

En relació a l'estructura productiva de les em-

preses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 65,2% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 14,2% i el 20,6% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -5,8 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més gran dels consums d'explotació (+8,9 punts percentuals) i d'un menor pes de les altres despeses d'explotació (-3,1 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 24,1% a partir d'una rendibilitat econòmica del 13,0% i una contribució del palanquejament de l'11,0%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge de l'11,6% i una rotació situada en 1,12. En relació

al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són molt millors a partir d'un marge més gran (+4,5 punts percentuals) i una rotació, també, més gran (+0,32 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 51,6%

s'obté a partir de fons propis i el 48,4% a partir d'endeutament, el 19,8% a llarg termini i el 28,6% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages del primari es financen de forma molt similar.

2.2.5. Sectors de concentració baixa

2.2.5.1. Altres serveis a les persones

El sector dels altres serveis a les persones està integrat per un total de 1.951 empreses que el 2019 ocupen 13.115 persones (el 22,0% del Bages) i generen 347 milions d'euros de VAB (l'10,9% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 6,7 ocupats i generen, de mitjana, 177.820 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 26.458 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,1% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,1% de l'ocupació i l'1,0% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses més grans en relació al conjunt comarcal (131%), pràcticament iguals si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (97,9%) i amb una productivitat per ocupat molt més petita (46,1%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 26,9% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 24,2% i el 48,9% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se

situen 5,8 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-7,7 punts percentuals) i d'un pes més gran de les altres despeses d'explotació (+1,9 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 29,6% a partir d'una rendibilitat econòmica del 16,6% i una contribució del palanquejament del 13,0%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 15,6% i una rotació situada en 1,06. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són millors a partir d'un marge més gran (+5,2 punts percentuals) i una rotació més petita (-0,05 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 54,1% es realitza a partir de fons propis i el 45,9% a partir d'endeutament, el 22,3% llarg termini i el 23,6% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages dels altres serveis a les persones es financen amb un pes més gran de fons propis i més petit de l'endeutament, sobretot a curt termini.

3. Conclusions

Aquest estudi mostra l'evolució del sector privat de l'economia del Bages en el període 2015-2019. Les dades mostren que el 2019 es va alentir el creixement iniciat el 2014 a partir de l'increment de l'ocupació i de les unitats empresarials, tant en nombre com en ocupats per empresa, però amb un lleu retrocés de la productivitat. Aquesta dinàmica evoluciona de forma molt similar a la del conjunt de Catalunya. Una mica més positiva pel que fa a l'ocupació, el nombre d'unitats empresarials i els ocupats per empresa, però de forma més negativa en relació a la productivitat per ocupat. Així, els resultats d'aquests darrer apunten a què s'està creant ocupació i empreses amb un nivell de productivitat més baix del preexistent, fet que si persisteix els propers anys es pot convertir en una debilitat per la comarca.

L'evolució de l'IDE del Bages i de Catalunya per al període 2015-2019 evidencia una dinàmica similar en els dos àmbits geogràfics, tot i que amb un resultat final sensiblement diferent. Malgrat que l'evolució de l'IDE del Bages és similar al de Catalunya, l'evolució dels indicadors que el conformen difereix. Així, l'únic component que entre 2015 i 2019 evoluciona millor al Bages que al conjunt de Catalunya és el de la dimensió empresarial, mesurat en ocupats per empresa, doncs l'evolució del nombre d'empreses se situa per sota, i la productivitat, malgrat presentar una evolució negativa, tant al Bages com a Catalunya, ho és més en el primer cas. En relació als quatre grans sectors d'activitat, s'observa que al Bages l'evolució és positiva en tots, però només millor que al conjunt de Catalunya en el cas de la indústria i proper en el cas dels serveis.

En fer l'anàlisi sectorial, es segueix constatant que poques unitats empresarials, amb un gran pes a la comarca, poden condicionar els resultats globals de la mateixa, en un sentit positiu, o bé, negatiu. Així, en analitzar la concentració de les unitats empresarials en els diferents sectors d'activitat els resultats mostren que aquesta és molt elevada en gairebé tots els subsectors in-

dustrials, llevat de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric, i també en els altres serveis a les empreses i en els serveis financers, d'asseguradores i lloguers.

Finalment, es manté la base sòlida del teixit exportador, sobretot i com no pot ser d'altra manera en les activitats industrials. De la seva banda, les taxes d'endeutament consoliden uns valors moderats i a la baixa i els indicadors de solvència, tant a curt com a llarg termini, mostren una evolució favorable.

Tal i com vàrem fer en informes anteriors volem concloure l'estudi amb una ullada a quatre indicadors esmentats per a tots i cadascun dels sectors. D'una banda, el pes de cada sector en el conjunt de l'ocupació comarcal, sinònim de la seva rellevància dins el teixit productiu. D'altra banda, el grau de concentració, calculat com el pes del VAB de les cinc primeres empreses del sector. Una forta concentració empresarial unida al pes del sector en termes de llocs de treball impliquen un risc inherent de cara a possibles decisions de deslocalització o descens o tancament de l'activitat. També hem incorporat el diferencial de rendibilitat financera del sector respecte a la mitjana catalana. Una menor rendibilitat pot, lògicament, comprometre el futur de les empreses i de sectors sencers.

Finalment i atesa la situació conjuntural de restriccions en la liquiditat, també hem inclòs el diferencial de capitalització que indica l'exposició a l'obtenció de finançament aliè i pot indicar dificultats per les que estan travessant actualment alguns sectors. Aquest darrer factor, junt amb l'ocupació i la concentració i el diferencial de rendibilitat, configuren quatre indicadors simultanis de "Vulnerabilitat Sectorial", o, en altres paraules, la probabilitat de reestructuracions (per la baixa rendibilitat) i l'impacte que aquestes poden tenir sobre l'economia bagenca (per l'extrema concentració empresarial i el pes de l'ocupació del sector). La taula següent resumeix els resultats dels tres indicadors per als sectors analitzats.

Indicadors de Vulnerabilitat Sectorial 2019

	Ocupació % total	Rati de concentració	Diferencial de	
			Rendibilitat	Capitalització
Primari	2,80%	15,2	14,2	0,2
Energia, gas, aigua i reciclatge	0,60%	73,9	-8,2	7,2
Indústries extractives no energètiques	2,60%	29,3	-4,3	10,5
Indústries químiques	1,50%	48,4	-1,5	-0,9
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	8,10%	19,4	25,6	-16,1
Material de transport	5,40%	49,8	14,6	0,3
Indústria alimentària	5,00%	36,6	-2,2	9,9
Indústria tèxtil, cuir i confecció	2,60%	41,6	11	6,6
Indústria del paper i arts gràfiques	0,70%	66	8,3	-13,4
Cautxú, fusta i altres indústries	3,00%	52,2	1	5,6
Construcció	7,00%	19,7	-2,1	5,7
Comerç i reparacions	19,10%	15,2	-4,3	-3,4
Hoteleria i restauració	4,10%	18,6	-4,3	-16,1
Transport i comunicacions	3,40%	45,9	-10,1	34,1
Serveis financers, asseguradores i lloguers	1,60%	40,6	2,1	23,9
Altres serveis a les empreses	10,40%	32,1	-3,4	15,7
Altres serveis a les persones	22,00%	7,2	8,3	5,2
Total / Mitjana	100,00%	26,3	1,6	7,5

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

4. Annex estadístic

4.1. Indicadors d'activitat per sectors

Taula 1. Síntesi de la posició competitiva de les empreses del Bages en el context de Catalunya per sectors d'activitat. 2019

Posició relativa del sector en relació amb el conjunt de la comarca

	Valors absoluts			Dimensió		Competitivitat	
	Emp.	Ocu.	VAB	Gra (I)	Gra (II)	Prod.	CLU
Sectors concentració extrema (> 50%)							
Energia, gas, aigua i reciclatge	13	17	16	17	17	13	17
Indústria del paper i arts gràfiques	14	16	17	11	13	16	11
Cautxú, fusta i altres indústries	10	10	11	5	9	12	10
Sectors concentració molt elevada (40%-50%)							
Material de transport	16	6	4	4	4	5	3
Indústries químiques	17	15	12	15	15	10	9
Transport i comunicacions	8	9	6	13	5	2	1
Indústria tèxtil, cuir i confecció	11	13	10	3	2	4	5
Serveis financers, asseguradores i lloguers	5	14	15	16	16	15	2
Sectors concentració elevada (25%-40%)							
Indústria alimentària	12	7	8	6	8	9	14
Altres serveis a les empreses	3	3	5	12	11	7	13
Indústries extractives no energètiques	15	12	7	1	1	1	15
Sectors concentració mitjana (10%-25%)							
Construcció	4	5	9	2	7	11	8
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	9	4	2	9	3	3	7
Hoteleria i restauració	7	8	14	14	14	14	16
Comerç i reparacions	1	2	1	8	6	6	12
Primari	6	11	13	10	10	8	4
Sectors concentració baixa (< 10%)							
Altres serveis a les persones	2	1	3	7	12	17	6

Emp: Pes de les empreses del sector sobre el total d'empreses del Bages.

Ocu.: Pes dels ocupats del sector sobre el total d'ocupats del sector privat del Bages

VAB: Pes del VAB del sector sobre el total del VAB del sector privat Bages.

Gra (I): Dimensió en termes d'ocupat per empresa del Bages en relació amb el conjunt de Catalunya.

Gra (II): Dimensió en termes de VAB per empresa del Bages en relació amb el conjunt de Catalunya.

Prod: Productivitat per ocupat del Bages en relació amb la mitjana catalana.

CLU: Costos laborals Unitaris en relació amb la mitjana Catalana.

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 2. Estructura sectorial del teixit empresarial del Bages. 2019

Nombre d'empreses, estructura sectorial en % de cada branca sobre el total de la comarca i % sobre Catalunya

	Empreses	Estructura sectorial	Pes sobre Catalunya
Primari	748	6,40%	4,20%
Indústria	1.425	12,30%	3,90%
Energia, gas, aigua i reciclatge	71	0,60%	3,40%
Indústries extractives no energètiques	51	0,40%	4,20%
Indústries químiques	46	0,40%	2,90%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	574	4,90%	4,30%
Material de transport	47	0,40%	6,10%
Indústria alimentària	151	1,30%	3,40%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	188	1,60%	4,70%
Indústria del paper i arts gràfiques	67	0,60%	2,10%
Cautxú, fusta i altres indústries	231	2,00%	4,00%
Construcció	1.317	11,30%	2,10%
Serveis	8.146	70,00%	2,00%
Comerç i reparacions	2.450	21,10%	2,30%
Hoteleria i restauració	716	6,20%	1,90%
Transport i comunicacions	616	5,30%	1,80%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	827	7,10%	1,70%
Altres serveis a les empreses	1.584	13,60%	1,60%
Altres serveis a les persones	1.951	16,80%	2,10%
Total	11.635	100,00%	2,20%

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 3. Distribució sectorial de l'ocupació del teixit empresarial del Bages. 2019

Nombre d'ocupats, estructura sectorial en % de cada branca sobre el total de la comarca i % sobre Catalunya

	Ocupats	Estructura sectorial	Pes sobre Catalunya
Primari	1.696	2,80%	3,70%
Indústria	17.642	29,50%	3,90%
Energia, gas, aigua i reciclatge	386	0,60%	1,10%
Indústries extractives no energètiques	1.561	2,60%	12,00%
Indústries químiques	918	1,50%	1,50%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	4.831	8,10%	4,20%
Material de transport	3.229	5,40%	6,70%
Indústria alimentària	2.957	5,00%	3,50%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	1.559	2,60%	5,40%
Indústria del paper i arts gràfiques	411	0,70%	1,50%
Cautxú, fusta i altres indústries	1.789	3,00%	4,20%
Construcció	4.202	7,00%	2,40%
Serveis	36.167	60,60%	1,70%
Comerç i reparacions	11.389	19,10%	2,20%
Hoteleria i restauració	2.444	4,10%	1,20%
Transport i comunicacions	2.010	3,40%	1,20%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	984	1,60%	0,80%
Altres serveis a les empreses	6.225	10,40%	1,10%
Altres serveis a les persones	13.115	22,00%	2,10%
Total	59.707	100,00%	2,10%

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 4. Estructura sectorial del Valor Afegit Brut empresarial del Bages. 2019

VAB cf en milions d'euros del 2019, estructura sectorial en % de cada branca sobre el total de la comarca i % sobre Catalunya

	VAB cf	Estructura sectorial	Pes sobre Catalunya
Primari	72	2,30%	3,00%
Indústria	1.340	42,20%	3,70%
Energia, gas, aigua i reciclatge	23	0,70%	0,80%
Indústries extractives no energètiques	231	7,30%	23,50%
Indústries químiques	75	2,40%	1,00%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	367	11,60%	4,60%
Material de transport	298	9,40%	6,30%
Indústria alimentària	161	5,10%	2,60%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	86	2,70%	5,60%
Indústria del paper i arts gràfiques	17	0,50%	0,90%
Cautxú, fusta i altres indústries	82	2,60%	2,90%
Construcció	150	4,70%	1,70%
Serveis	1.613	50,80%	1,20%
Comerç i reparacions	606	19,10%	2,00%
Hoteleria i restauració	70	2,20%	0,80%
Transport i comunicacions	257	8,10%	1,90%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	69	2,20%	0,50%
Altres serveis a les empreses	264	8,30%	1,00%
Altres serveis a les persones	347	10,90%	1,00%
Total	3.175	100,00%	1,80%

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 5. Dimensió del teixit empresarial del Bages per branques productives (I). 2019

 Mitjana d'ocupats per empresa, Índex dimensió mitjana Bages = 100 i
 Índex dimensió mitjana sector a Catalunya = 100

	Ocupats per empresa	Bages=100	Catalunya=100
Primari	2,27	44,2	88,5
Indústria	12,38	241,2	98,2
Energia, gas, aigua i reciclatge	5,47	106,5	32,9
Indústries extractives no energètiques	30,41	592,7	283,5
Indústries químiques	20,04	390,5	50,8
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	8,42	164,1	96,6
Material de transport	68,35	1.332,00	109,9
Indústria alimentària	19,55	381,1	102,7
Indústria tèxtil, cuir i confecció	8,29	161,6	114,2
Indústria del paper i arts gràfiques	6,17	120,3	70,2
Cautxú, fusta i altres indústries	7,75	151	106,1
Construcció	3,19	62,2	115,1
Serveis	4,44	86,5	84,4
Comerç i reparacions	4,65	90,6	97,1
Hoteleria i restauració	3,41	66,5	62,7
Transport i comunicacions	3,26	63,6	63,8
Serveis financers, asseguradores i lloguers	1,19	23,2	45,2
Altres serveis a les empreses	3,93	76,6	70,1
Altres serveis a les persones	6,72	131	97,9
Total	5,13	100	95,4

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 6. Dimensió del teixit empresarial del Bages per branques productives (II). 2019

 VAB cf per empresa en milers d'euros del 2018, Índex dimensió mitjana Bages = 100 i
 Índex dimensió mitjana sector a Catalunya = 100

	VAB cf per empresa	Bages=100	Catalunya=100
Primari	96,47	35,4	70,8
Indústria	939,83	344,4	93
Energia, gas, aigua i reciclatge	319,53	117,1	22,2
Indústries extractives no energètiques	4.501,10	1.649,60	555,4
Indústries químiques	1.636,96	599,9	35,2
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	639,41	234,3	105,1
Material de transport	6.301,29	2.309,40	103,9
Indústria alimentària	1.065,82	390,6	76,2
Indústria tèxtil, cuir i confecció	459,98	168,6	118,9
Indústria del paper i arts gràfiques	260,15	95,3	41,5
Cautxú, fusta i altres indústries	353,2	129,4	72,6
Construcció	114,09	41,8	79,2
Serveis	197,99	72,6	63,7
Comerç i reparacions	247,18	90,6	88,9
Hoteleria i restauració	97,61	35,8	41,3
Transport i comunicacions	417,2	152,9	102,1
Serveis financers, asseguradores i lloguers	83,82	30,7	29,3
Altres serveis a les empreses	166,51	61	60,1
Altres serveis a les persones	177,82	65,2	45,1
Total	272,85	100	81,9

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 7. Productivitat del teixit empresarial del Bages per branques productives. 2019

Euros per ocupat, Índex productivitat mitjana Bages = 100 i Índex productivitat mitjana sector a Catalunya = 100

	Productivitat	Bages=100	Catalunya=100
Primari	42.524	80	80
Indústria	75.933	142,8	94,7
Energia, gas, aigua i reciclatge	58.454	109,9	67,3
Indústries extractives no energètiques	148.005	278,4	195,9
Indústries químiques	81.701	153,7	69,3
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	75.926	142,8	108,8
Material de transport	92.188	173,4	94,6
Indústria alimentària	54.506	102,5	74,2
Indústria tèxtil, cuir i confecció	55.466	104,3	104,2
Indústria del paper i arts gràfiques	42.146	79,3	59,1
Cautxú, fusta i altres indústries	45.570	85,7	68,5
Construcció	35.755	67,2	68,8
Serveis	44.592	83,9	75,5
Comerç i reparacions	53.181	100	91,6
Hoteleria i restauració	28.614	53,8	65,9
Transport i comunicacions	127.890	240,5	160,1
Serveis financers, asseguradores i lloguers	70.424	132,4	64,9
Altres serveis a les empreses	42.376	79,7	85,8
Altres serveis a les persones	26.458	49,8	46,1
Total	53.172	100	85,9

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 8. CLU de les empreses del Bages per branques productives. 2019

Despeses de personal per assalariat / Productivitat per ocupat, en percentatge

	CLU	Bages=100	Catalunya=100
Primari	44,3	73,3	77,6
Indústria	66,5	110,1	97,5
Energia, gas, aigua i reciclatge	78,6	130,3	127,9
Indústries extractives no energètiques	74,6	123,5	107,7
Indústries químiques	57,9	95,9	96,6
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	70,2	116,4	93,2
Material de transport	63,6	105,4	74,5
Indústria alimentària	63,6	105,4	106,1
Indústria tèxtil, cuir i confecció	62,8	104,1	81,3
Indústria del paper i arts gràfiques	69,1	114,5	100,5
Cautxú, fusta i altres indústries	68,9	114,1	99,7
Construcció	78,3	129,7	93,8
Serveis	52,9	87,6	76,6
Comerç i reparacions	76,8	127,2	105,6
Hoteleria i restauració	87,1	144,2	117,3
Transport i comunicacions	18,2	30,1	28,7
Serveis financers, asseguradores i lloguers	10,5	17,4	37,5
Altres serveis a les empreses	90,6	150	105,8
Altres serveis a les persones	64,7	107,2	89,9
Total	60,4	100	86,8

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 9. Ratis de creació de valor de l'empresa bagenca per branques d'activitat. 2019

Dades en percentatges sobre els ingressos d'explotació i punts percentuals de diferencial amb Catalunya

Branca d'activitat	% sobre ingressos explotació ¹			Diferencial amb Catalunya		
	C. exp.	Al. des.	VAB cf	C. exp.	Al. des.	VAB cf
Primari	65,20%	14,20%	20,60%	8,9	-3,1	-5,8
Indústria	61,50%	15,00%	23,40%	3	-3,1	0,1
Energia, gas, aigua i reciclatge	57,50%	18,20%	24,20%	23,9	-7,5	-16,4
Indústries extractives no energètiques	41,40%	19,60%	39,00%	-10	-2,4	12,4
Indústries químiques	63,10%	14,10%	22,90%	12,2	-7,8	-4,4
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	52,30%	15,50%	32,30%	-5,6	1,9	3,8
Material de transport	60,60%	18,20%	21,10%	-8,7	0	8,7
Indústria alimentària	76,60%	10,50%	12,90%	12,5	-7	-5,5
Indústria tèxtil, cuir i confecció	52,20%	17,70%	30,10%	-4,8	2,2	2,6
Indústria del paper i arts gràfiques	57,30%	17,00%	25,70%	3,8	-2	-1,8
Cautxú, fusta i altres indústries	53,60%	14,60%	31,70%	1,2	-2,6	1,4
Construcció	55,10%	13,20%	31,70%	-0,6	-0,3	0,9
Serveis	50,90%	15,50%	33,60%	1,5	-4,1	2,6
Comerç i reparacions	68,20%	15,40%	16,40%	-0,4	1,8	-1,5
Hoteleria i restauració	36,60%	24,20%	39,10%	9,7	-3,3	-6,4
Transport i comunicacions	22,50%	12,80%	64,60%	-15,4	-16,7	32,1
Serveis financers, asseguradores i lloguers	1,50%	9,70%	88,80%	-7,3	-11,3	18,6
Altres serveis a les empreses	20,40%	17,20%	62,40%	-1,2	-11,9	13,1
Altres serveis a les persones	26,90%	24,20%	48,90%	-7,7	1,9	5,8
Total	56,80%	15,10%	28,10%	3,5	-3,6	0,1

1. Ingressos d'explotació = C.exp + Al des. + VABcf

C.exp: Consums d'explotació; Al des: Altres despeses d'Explotació; VABcf: Valor Afegit Brut a cost de factors

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 10. Ratis de rendibilitat de l'empresa bagenca per branques d'activitat. 2019

R financera: Resultat Abans d'Impostos / patrimoni Net; Palanquejament: R financera – R econòmica; R econòmica: (RAI + despeses financeres) / Actiu; Marge: (RAI + Despeses financeres) / Ingressos d'explotació en percentatge. Rotació: Ingressos d'explotació / Actiu. Punts percentuals de diferencial amb Catalunya

	R. financera	Palanquejament	R. econòmica	Marge	Rotació
Primari	24,10%	11,00%	13,00%	11,60%	1,12
Indústria	22,30%	11,80%	10,40%	8,50%	1,23
Energia, gas, aigua i reciclatge	3,30%	0,90%	2,40%	3,30%	0,73
Indústries extractives no energètiques	2,90%	0,50%	2,50%	3,10%	0,79
Indústries químiques	18,80%	8,20%	10,60%	7,80%	1,37
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	36,40%	23,70%	12,70%	16,60%	0,76
Material de transport	32,00%	20,50%	11,50%	6,80%	1,68
Indústria alimentària	12,40%	5,00%	7,40%	3,70%	2,01
Indústria tèxtil, cuir i confecció	19,20%	6,60%	12,60%	9,70%	1,3
Indústria del paper i arts gràfiques	19,10%	10,70%	8,30%	7,30%	1,14
Cautxú, fusta i altres indústries	13,50%	4,60%	8,90%	7,70%	1,15
Construcció	4,20%	1,70%	2,50%	4,10%	0,62
Serveis	13,60%	4,10%	9,50%	14,80%	0,64
Comerç i reparacions	7,60%	3,80%	3,80%	2,40%	1,59
Hoteleria i restauració	6,10%	2,70%	3,50%	2,80%	1,25
Transport i comunicacions	12,00%	2,30%	9,70%	52,30%	0,18
Serveis financers, asseguradores i lloguers	18,00%	3,20%	14,80%	79,20%	0,19
Altres serveis a les empreses	7,90%	2,50%	5,40%	7,20%	0,75
Altres serveis a les persones	29,60%	13,00%	16,60%	15,60%	1,06
Total	15,40%	6,10%	9,30%	10,80%	0,86

Diferencial amb Catalunya en punts percentuals (Bages - Catalunya), llevat de la rotació, en valor

Primari	14,2	6,9	7,3	4,5	0,32
Indústria	8,1	5,3	2,8	1,9	0,07
Energia, gas, aigua i reciclatge	-8,2	-3,6	-4,7	-14,4	0,33
Indústries extractives no energètiques	-4,3	-2	-2,3	-5,7	0,25
Indústries químiques	-1,5	-0,5	-1	-2,9	0,28
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	25,6	19,1	6,6	12	-0,56
Material de transport	14,6	9,4	5,2	3,2	-0,05
Indústria alimentària	-2,2	-2,2	0	-2	0,72
Indústria tèxtil, cuir i confecció	11	3,5	7,6	5,9	0
Indústria del paper i arts gràfiques	8,3	6,2	2,1	2	-0,02
Cautxú, fusta i altres indústries	1	-0,2	1,2	1,4	-0,06
Construcció	-2,1	-0,8	-1,3	-0,9	-0,15
Serveis	-0,8	-2,6	1,8	6,7	-0,31
Comerç i reparacions	-4,3	-2	-2,3	-1,5	0,03
Hoteleria i restauració	-4,3	-1,4	-2,9	-5,4	0,47
Transport i comunicacions	-10,1	-10,5	0,4	43,2	-0,84
Serveis financers, asseguradores i lloguers	2,1	-3,2	5,3	30,8	-0,01
Altres serveis a les empreses	-3,4	-2,8	-0,6	1,2	-0,25
Altres serveis a les persones	8,3	3,2	5,1	5,2	-0,05
Total	1,6	-0,2	1,9	3,5	-0,16

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 11. Ratis de capacitat d'endeutament de l'empresa bagenca per branques d'activitat. 2019

Dades en percentatges sobre el passiu i punts percentuals de diferencial amb Catalunya

	Patrimoni net	Endeutament	Deute ll/t	Deute c/t
	Passiu	Passiu	Passiu	Passiu
Primari	51,60%	48,40%	19,80%	28,60%
Indústria	44,20%	55,80%	12,40%	43,40%
Energia, gas, aigua i reciclatge	56,00%	44,00%	21,60%	22,40%
Indústries extractives no energètiques	71,10%	28,90%	10,40%	18,60%
Indústries químiques	54,20%	45,80%	14,20%	31,60%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	32,80%	67,20%	15,60%	51,70%
Material de transport	34,50%	65,50%	5,00%	60,50%
Indústria alimentària	56,70%	43,30%	11,40%	31,90%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	60,90%	39,10%	9,40%	29,70%
Indústria del paper i arts gràfiques	39,40%	60,60%	20,90%	39,70%
Cautxú, fusta i altres indústries	62,20%	37,80%	9,30%	28,50%
Construcció	51,60%	48,40%	20,10%	28,30%
Serveis	64,90%	35,10%	16,20%	18,90%
Comerç i reparacions	42,40%	57,60%	10,30%	47,40%
Hoteleria i restauració	37,50%	62,50%	30,00%	32,50%
Transport i comunicacions	71,90%	28,10%	25,20%	2,90%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	79,20%	20,80%	13,40%	7,50%
Altres serveis a les empreses	64,80%	35,20%	11,30%	23,90%
Altres serveis a les persones	54,10%	45,90%	22,30%	23,60%
Total	56,30%	43,70%	15,20%	28,50%

Diferencial amb Catalunya en punts percentuals (Bages - Catalunya)

Primari	0,2	-0,2	-2,5	2,4
Indústria	-5,1	5,1	-3,8	8,9
Energia, gas, aigua i reciclatge	7,2	-7,2	-5,7	-1,5
Indústries extractives no energètiques	10,5	-10,5	-6,8	-3,7
Indústries químiques	-0,9	0,9	1,6	-0,8
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	-16,1	16,1	2,9	13,2
Material de transport	0,3	-0,3	-7,2	6,9
Indústria alimentària	9,9	-9,9	-10,2	0,3
Indústria tèxtil, cuir i confecció	6,6	-6,6	-2	-4,6
Indústria del paper i arts gràfiques	-13,4	13,4	6,9	6,5
Cautxú, fusta i altres indústries	5,6	-5,6	-2,7	-2,8
Construcció	5,7	-5,7	5,2	-10,9
Serveis	16	-16	-5,9	-10,1
Comerç i reparacions	-3,4	3,4	-2,5	5,8
Hoteleria i restauració	-16,1	16,1	5	11
Transport i comunicacions	34,1	-34,1	-3,5	-30,6
Serveis financers, asseguradores i lloguers	23,9	-23,9	-22,4	-1,5
Altres serveis a les empreses	15,7	-15,7	0,1	-15,8
Altres serveis a les persones	5,2	-5,2	-0,7	-4,5
Total	7,5	-7,5	-4,5	-3

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

5. Metodologia

L'IDE tracta de mesurar l'evolució de l'activitat econòmica del conjunt d'empreses que operen en un territori en termes de Valor Afegit Brut. El valor afegit brut (VAB) és una variable clau per mesurar la capacitat d'una empresa per generar recursos i el principal indicador de síntesi del dinamisme empresarial. El VAB es mesura com la diferència entre els ingressos d'explotació i els consums d'explotació i les altres despeses d'explotació i s'obté, a cost de factors, a partir de les dades del compte de resultats de les empreses. Ens indica quina part dels ingressos d'explotació han generat valor (renda salarial o excedent empresarial), és a dir, queden a l'empresa un cop s'han cobert les despeses més directament vinculades a les vendes, matèries primeres, mercaderies, diferents proveïments i altres despeses no tan directament vinculades al nivell de vendes però necessàries per realitzar-les (altres despeses de l'explotació com manteniment, costos d'auditories, publicitat o taxes i tributs).

L'Índex de Dinamisme Empresarial sintetitza l'evolució del valor afegit brut VAB mitjançant tres components fonamentals que es calculen a través del diferencial amb la mitjana catalana de tres indicadors homogenis per Catalunya i el Bages:

- A) Nombre d'empreses
- B) Nombre de persones ocupades per empresa
- C) Productivitat per ocupat

Conceptualment l'Índex de Dinamisme Empresarial es pot expressar mitjançant la següent equació:

$$IDE_{it} = \sum_d IDE_{d_{it}}$$

on

$$IDE_{d_{it}} = \sum_s IDE_{d_{it}}^s \times \sum_i IDE_{d_{it}}^i \times \sum_p IDE_{d_{it}}^p$$

Superíndexs

e: Empreses
g: Grandària
p: Productivitat

Subíndexs

d: tipologia d'empresa
s: sector (vegeu taula)
i: territori (Catalunya i Bages)
t: exercici període 2005- 2009 (2005=100)

Les dades del nombre d'empreses i del nombre de persones ocupades al Bages s'estimen a partir de les dades d'afiliació a la seguretat social. En concret, a partir dels centres de treball (centres de cotització) i dels ocupats d'aquests centres de treball. A aquesta primera estimació s'hi ha d'afegir les unitats productives sense assalariats, que es comptabilitzen tant com a empreses que com a ocupats. Per realitzar aquesta segona estimació s'utilitzen dades del "Directorio Central de Empresas" (DIRCE) que publica l'Institut Nacional d'Estadística (INE). Això ens permet una notable aproximació al nombre d'empreses i d'ocupats al Bages per als sectors d'activitat econòmica que considerem "de mercat".

D'altra banda, per estimar la productivitat per ocupat utilitzem les dades depurades dels comptes anuals que les empreses dipositen any rere any al Registre Mercantil. A partir d'aquí podem obtenir una productivitat per ocupat sectorial.

Combinant les dades d'empreses i persones ocupades, i la productivitat per ocupat, obtinguda en aquesta segona fase, podem obtenir el Valor Afegit Brut de cada sector considerat "de mercat" i a partir de la seva addició el VAB comarcal.

Aquesta metodologia és similar a la que s'utilitza en l'elaboració de l'Anuari de la PIME Catalana que any rere any publica PIMEC i permet establir un marc de referència amb el conjunt de Catalunya.

Desagregació sectorial

SECTORS D'ACTIVITAT IDE	Codi CCAE-09 (2dígit)
Sector primari (agrari, ramader i forestal)	01, 02 i 03
Energia, gas, aigua i reciclatge	05, 06, 19, 35, 36, 37,38 i 39
Indústries extractives no energètiques	07, 08, 09 i 23
Indústries químiques	20 i 21
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	24, 25, 26, 27, 28 i 33
Material de transport	29 i 30
Indústria alimentària	10, 11 i 12
Indústria tèxtil, cuir i confecció	13, 14 i 15
Indústria del paper i arts gràfiques	17 i 18
Cautxú, fusta i altres indústries	16, 22, 31 i 32
Construcció	41, 42 i 43
Comerç i reparacions	45, 46, 47 i 95
Hoteleria i restauració	55 i 56
Transport i comunicacions	49, 50, 51, 52, 53, 60 i 61
Serveis financers, assegurances i lloguers	64, 65, 66, 68 i 77
Altres serveis a les empreses	58, 62, 63, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 78, 80, 81 i 82
Altres serveis a les persones	59, 75, 79, 85, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 93 i 96

Font: Departament d'economia i empresa de PIMEC

Ratis econòmics i financers

Rendibilitat financera a partir del resultat net total (RNT):	$\left(\frac{\text{Resultat de l'exercici}}{\text{Patrimoni net}} \right)$
Rendibilitat econòmica (o rendibilitat de l'actiu):	$\left(\frac{\text{Resultat abans d'impostos} + \text{despeses financeres}}{\text{Actiu}} \right)$
Palanquejament net:	$\left(\text{Rendibilitat financera (RAI)} - \text{Rendibilitat econòmica} \right)$
Rendibilitat econòmica (o rendibilitat de l'actiu):	$\left(\text{Marge} \times \text{rotació} \right)$
Marge:	$\left(\frac{\text{Resultat abans d'impostos} + \text{despeses financeres}}{\text{Ingressos d'exploació}} \right)$
Rotació:	$\left(\frac{\text{Ingressos d'exploació}}{\text{Actiu}} \right)$
Valor afegit brut al cost de factors:	$\left(\text{Ingressos d'exploació} - \text{consums d'exploació} - \text{altres despeses d'exploació} \right)$
Fons de maniobra:	$\left(\frac{\text{Patrimoni net} + \text{passiu no corrent}}{\text{Actiu no corrent}} \right)$
Liquiditat:	$\left(\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}} \right)$

